

Sest sina
saad Kristuse
tunnistajaks kõigile
inimestele selles,
mida sa oled näinud
ja kuulnud.

Ap. 22,15

METROPOOLIA

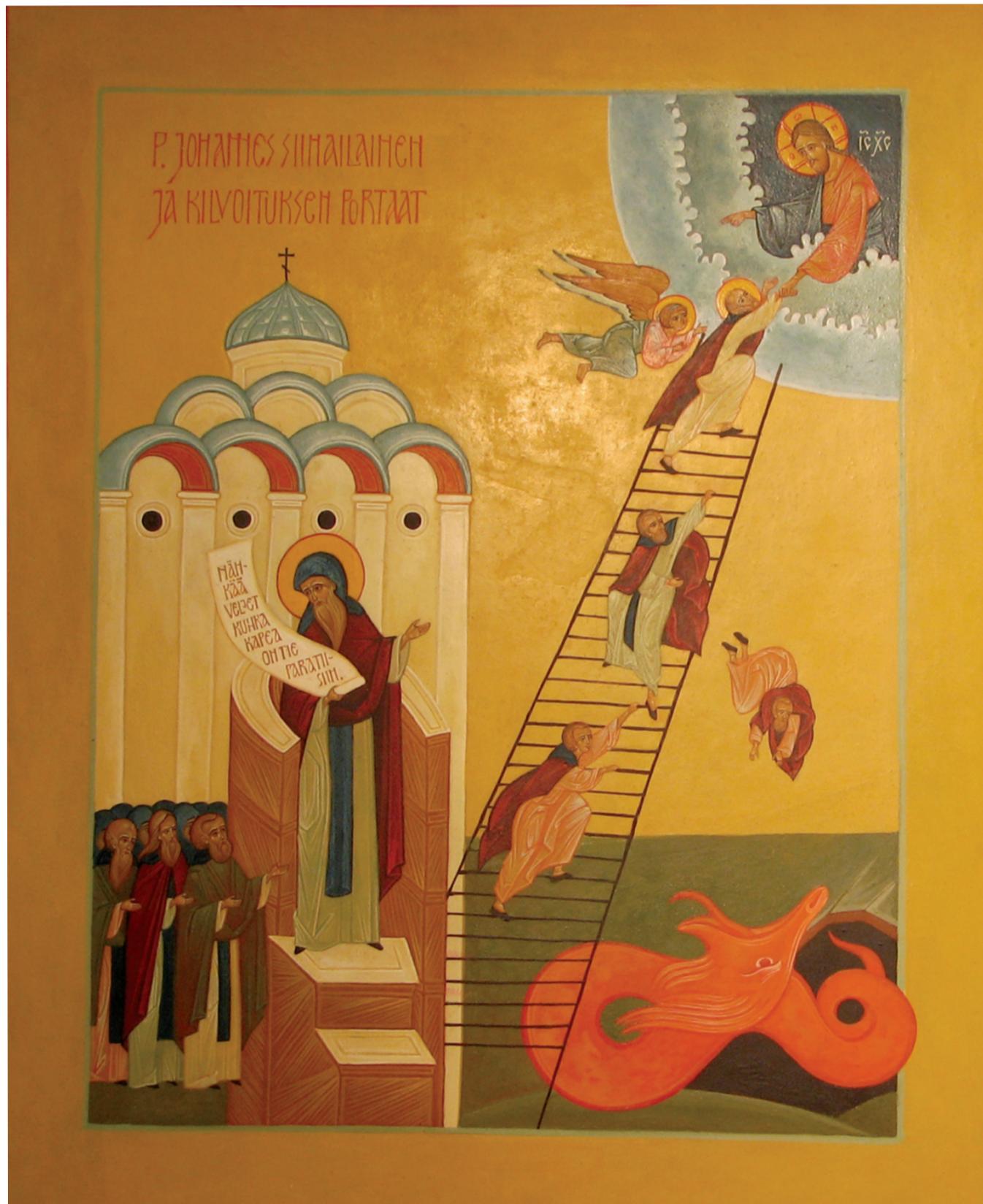
Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku häälekandja

ISSN 1736-3284

Me tunnistame
armu, kuulutame
halastust, ei varja
heategusid.

Suurest veepühitsuspalvest

Nr 28 märts 2006

**Paastu armuand on ülespaistnud kui
valgus ja lihaliku elu pimeduse ära ajanud.
Vaata, käes on paras aeg ja õnnistuse päev
- näidakem patukahetsuse vilja, siis saame
elu osaliseks**

Suure Paastu teise nädala kaanonist

Selles lehes:

Metropoliit Stefanuse
juhtkiri

loek 2

Juhtkiri
preester Johannes
Sakariaseslt

loek 2

Püha Platoni päevast

loek 2 ja 3

Isa Andreas
õigeusust Muhus

loek 3

Külaskäigust Soome

loek 3

Marina Treima
oikumeeniliste naiste
sügispäevast

loek 5

Isa Mattias
jõuludest ja muust

loek 6

Õde Irène
Prantsusmaalt
jõuludest ja
Jumalailmumise
pühadest

loek 11

Marion Leppik
Noorte Liidu
koosolekust

loek 12

Tauri Tölp
spordilaagrist

loek 12

Töeline valgus,
mis valgustab iga inimest,
oli maailma tulemas. (Jh. 1.9)

Tuleb tunnistada, et meie ajastu on närviline ja pidetu. Inimene üritab ennast määratleda nii iseene kui teiste suhtes. Aga selge, kindla, lõpliku vastuse asemel jõub ta sageli välja tohutu sisemise segaduseni, sest teda eksitavad nii tema enda kired kui ka kõikvõimalikud valestimõistetud teadmised. Inimene tahaks uskuda, aga tema uskmatus ei luba.

Sellise sisemise vastuolu puhul sobib igas olukorras ütlus: „Uskuda Kristusesse? Milleks?” Iial varem pole inimesed seda küsinud nii palju kui praegu. Kahilemata on igaühel oma põhjused, miks uskuda, sest need mis viivad Kristuse juurde on nüsimata erinevad kui inimesedki; aga seejuures peame kõik mõistma, et need tuleb uuesti õppida üles leidma Jeesuse otsene, vahetupilk.

Seega õndsad on puhtad südamelt. Nii näitab evangeelium meile teed, kuidas meie saame Jeesust näha. Õndsaksküttimiste sõnum ei paku meile õnne inimlike arusaamade järgi, vaid rõõmu Jumalariigist, mille Issand ise on lubanud vaestele, tasastele, puhastele, tagakiusatutele ja neile, kellel nälgi on õigluse järele.

Nü kingib evangeelium meile Päästja tundmise, mis on isiklik ja sügav, sest Tema on teatud mõttes selle teadmistehulga vastand, mida evangeelium võiks pakkuda meie mõistusele. Kui Jeesus räägib, siis tegelikult Ta näitab ennast. Ja Ta ütleb iseenda kohta: „Mina olen tee ja töde ja elu. Mina olen maailma valgus.” Meie ühendus Kristuses on väga lähedane ühendus Jumaliku Ülestõusnu enese isikus. Selleta oleks meie lootus asjatu.

Aga evangeelium ei piirdu ainult suhetega, mis valitsevad Päästja ja maailma vahel; evangeelium laseb meil tungida hoopis teise dimensiooni: Taevase Isa ja tema ainusündinud Poja vahelise pojasuhte olemusse. Samaaria naisele Jumala kingitusest rääkides mõtleb Jeesus kingitust, mille Isa teeb meile Pojas, kingitust, mille Isa teeb inimestele Pojast: „Nagu Isa tunneb mind, nii tunnen mina Isa; ja ma annan oma elu oma lammaste eest”. Jumal on Armastus ja Ohvriand; Isa tundmine kulmineerub sooviga tuua ennast ohvriks.

Jeesuses me näeme Isa; aga me näeme ka Püha Vaimu, kes omakorda näitab meile Poega, et võiksime jõuda Isani. Püha Vaim on töepoolset Kiriku ehitusmeister: Ta laseb meil osa saada Kristuse ristisurma ja ülestõstmise kogemusest.

„Tulge minu juurde,” ütleb Jeesus, „teie kõik, kes te vaevatud ja koormatud olete ja mina annan teile hingamise”.

Humanism? Sugugi mitte kui vaatame, kes söandab nüvusi rääkida. See kirjakoht ütleb meile kõik. See on kutse, mis on mõeldud kõigile selle maailma kannatajatele, kõigile neile, keda kurjas rõhub. Seega on see ühe Isiku, Kristuse, üleskutse, sest Tema on ainus tõeline ravim kõigi inimese vaevade ja vilesuse vastu (kas võiks üks tavalline inimene öelda selliseid asju?). Lõppude lõpuks on Kristus leevendus, kinnitus, vabanemine ja puhkus iga inimese jaoks.

+ Stefanus, Tallinna ja kogu Eesti metropoliit

Platoni päev – 14. jaanuar 2006

Piiskopmärter Platoni ja tema kaaskannatajate päev on meie kiriku lähijalos olnud uue aastanumbri esimeseks ja vahest kõige suuremaks sündmuseks. See on kiriku tunnustuse jagamise päev. Päev, mil meie metropoliit jagab kiriku kõrgeimat autasu – Püha Platon ordeneid. Samuti võib seda püha pidada tulevikku vaatavaks – ülemkarjane pühitseb uusi vaimulikke, kes Issanda viinamäel tööle asuvad.

Selleaastast Platoni päeva tähistati – nagu tavaks saanud – öö läbi kestva teenistusega Püha Platoni Kirikukeskuses kõrgesti pühitsetud Helsingi metropoliidi Ambrosiuse teenimisel ja piiskopliku liturgiaga 14. jaanuaril Tallinna Issanda Muutmise kirikus, kus kahe metropoliidi, Tallinna ja Kogu Eesti metropoliidi Stefanuse ning Helsingi metropoliidi Ambrosiuse teenimisel osales ühtekokku 12 preestrat.

Hetk liturgialt 16. jaanuaril 2006 Tallinna Issanda Muutmise kirikus

Kohal olid külalised Kreekast Elassona Püha Kolmainu kloostrist: kloostriülem arhimandriit Nikanor ja arhimandriit Vassilius, kellel olid kaasas kloostri annetused, pühade preestermärtrite ja Püha Platoni kaaskannatajate Nikolai Bezanitski ja Mihhail Bleive vastvalminud ikoonid Tartu Uspenski kiriku jaoks.

Päeva suurim sündmus oli muidugi vaimulikupühitsus. Isa Miikael (Margus) Raissar pühitseti diakoniks Kähri peaingel Miikaeli koguduse kirikusse Põlvamaal.

Margus on sündinud Tartus 1971. aastal ja hariduse omandnud

JUHTKIRI

Paastu rõõm.

Need kaks sõna tavapäraselt kokku ei käi. Paast peaks juväljendama kannatusi ja kuidas kannatusi võiks rõõmuga koos vaadata?

Paastu saladus seisneb vaikses rõõmus, mis kasvab paastuaja edenedes ning Paasapüha lähenedes. See rõõm püsib kahel teadmisel. Üks on teadmine, et olen suuteline ennast ületama, end võitma. Kristuse abil ja juhatuse.

Paast annab tunnistust võimalusest võita omi koormisi, nörkusi, patte ja juhtida ise oma elu neist tahtejõuliselt hoidudes. Ja kui see ka lõpuni ei õnnestu, on tehtud esimene samm.

Aga palju suurem, millest paast tunnistust annab on meie kiindumine Ülestõusmisse töelisusse, mis on meie lähdal palju enam siis kui oleme paastu teadlikult läbinud ning astunud Jumala Poja kannatuste sarnasusse.

Sellest sarnasusest võib kasvada paastu vaikne rõõm, liikudes loomuldasa mõistmata ning äraarvamata rõõmu poole Paasaööl.

Paastu kannatused juhivad inimhinge valguse suunas. Meid toetab Jumal, kes on meid kutsunud, meid toetab meie Jumala tahtesse sulandunud tahe. Pole põhjust karta, ebaleda ega käega lüüa. On põhjust mõista, et paast ei tähenda esmaselt piiranguid toitumissedelil. Paast on mõtteviis ja sellele mõttetasandile on võimalik end juhtida.

Hingates ja hingeldades, higi pühkides ja palvetades ning Jumala Poja teekonda Temaga koos järgides. Ja siis on rõõm.

preester Sakarias Leppik

diakon Miikael Raissar

Kuremaa Pöllumajandustehnikumis. Leiba teenib ta ettevõtlusega. Aastaid on ta olnud lugeja isa Viktor Ivaski teenitavates kogudustes Põlvamaal ja Kihnu.

Tänava autasustati Püha Platoni III järgu ordenitega Helsingi kõrgestipühitsetud metropoliiti Ambrosiust ja Saaremaa Metsküla Issanda Templsisseviimise koguduse vanemat Olev Öuna. Esimene pälvis kõrge autasu abi ja hoolitsuse eest Eesti kiriku taastamisel ja toetamisel ning hr Öün pikaaegse ja omakasupüüdmatu töö eest oma koguduse ja kiriku üleschitamisel.

Metropoliit Ambrosius

Hr Olev Õun ordenit vastu võtmas

Üllatuse osaliseks sai ka meie metropoliidi sekretär ja Tallinna Simeoni ja Hanna kiriku esipreester, meie kiriku paljude liturgiliste tekstide tõlkija ja kohendaja ning Püha Platoni Seminaris õppejõud isa Mattias Palli, kes alates 14. jaanurist kannab ülempreestri auväärset tiitlit.

Ülempreester Mattias Palli

Platoni orden

1922. aastal otsustas EAÖK täiskogu pölistada piiskop Platoni märteliu mälestus. 1924. aasta 5. mail võttis EAÖK Sinod vastu piiskop Platoni mälestusmärgi annetamise reeglid, mida täiendati 1928. aastal. Mälestusmärgi annetamise õigus määritati metropoliidile. Ordenil on kolm järgu.

Platoni ordenit anti välja ka paguluses ning autonoomia taastamise järgselt 1993. aastast reeglina igal Püha Platoni mälestuspäeval. Ordenit antakse statuudi järgi nii ilmikutele kui vaimulikele.

Ühena esimestest pävis ordeni 1925. aastal Konstantin Päts.

allikas: "Eesti teenetenärgid"
Hannes Walter

Püha Platoni III järgu orden

Metsküla kirik Saaremaal

EAÖK Metsküla Issanda Templisseviimise kogudus

preester Andreas Pöld

Metsküla (Karjalaskma) kogudus avati 26.03.1911. a pürkonna õigeusuliste eestlaste jaoks Leisi kogudusest lahutamise teel. Juba 1910. a pöördusid palvega kiriku juhtkonna poole osa Leisi koguduse liikmeid (A. Muru, J. Trumfe, A. Süld) avada uus kogudus Metskülas. Põhjuseks toodi kauget vahemaa ja eraldatust Leisi kogudusest. Kuna jumalateenistusi oli Metsküla abikoolimaja peetud juba 1898. aastast, oli kirikuvalitsus asjaga päri. 20.11.1911. a peeti

esimene jumalateenistus renditud ruumis, mis oli sisustatud kirikuks. Teenistuse pidas preester Joann Luks, kellega sai esimene koguduse alaline preester. Kogudusele eraldati 1914. a maad puidust ristikujulise kahe torniga puukiriku ehitamiseks. Ehitamiseks saadi raha nii kirikuvalitsuselt kui ka annetajatelt. Karjala-Soome külakiriku stüüs pühakoda valmis 1915. a ja pühitseti Issanda Templisseviimise (rahvapäraselt küünlapäev, loe lk 2, 22-40) auks. 1915. a oli Metsküla koguduses 1096 liget. Preestreid on koguduses teeninud alates asutamisest 11. Palju aastaid kogudusele, pühakojale ja eriti 70. juubelit tähistavale kiriku vanemale Olev Õunale, kes sai jaanuaris Püha Platoni ordni teenete eest Metsküla koguduse heaks.

160 aastat õigeusuks Muhumaal

12.veebruaril toimus Koguva külas Muu Muuseumi korraldatud päev "160 aastat õigeusu tulekust Muhumaale". Päev algas liturgiaga Rinsi Jumalasünnitaja Kaasani pühakuju kirikus ja jätkus Koguva küla Tooma talu suures köögis. Perenaise kuum tee, suupisted ja soe vastuvõtt soojendasid üles kirikuliste ihu ja hingi (kirikus oli sel päeval -10° C). Kohale olid tulnud huvilised nii Muhust kui ka mujalt. Üritus algas Meie Isa palve laulmise ja laua önnistamisega. Seejärel andis muuseumi perenaine Kadri Tüür sõna preestriile, kes kõneles õigeusu tuleku põhjustest eestlastest talupoegade hulka ja õigeusu mõjust rahvale. Eestis valitsee 19. saj mõisnik, talupoeg oli ilma jäetud vabadusest – kuus päeva orjati mõisnikku, seitsmes päev oli kirikuorjuse päev. 1840ndate ikaldus ja nälgi viisid inimesed sellisesse meeleteisesse, mida on raske kirjeldada. Mõisnik kergendust ja lohustust ei pakkunud, seda ei teinud ka mõisnikust sõltuv luteri pastor. Inimene aga püüdles eriti raskustes vennaarmastuse, halastuse ja hoolivuse poole. Usuvahetus oli ühest küljest mäss mõisniku ja tema käsilaste vastu, aga samal ajal ka suur igatsus taevase kuningriigi ja tema headuste järele. 1900. aastaks oli õigeusk kinnistunud muulastest südameredes ja igapäevaelu, seda näitavad õigeusulised arusaamad elust ja maailmast, suhtumisest Jumalasse, Kirikusse ja muidugi ligimesse. Rahval oli arusaam, et õigeusk on inimeskeskne, lihtne ja väga elulähedane, ühesõnaga – omane.

Teine ettekanne oli muuseumi töötajalt Eda Maripuult, kes töi teadlaseden esile faktid, nimed ja usuvaheuse täpsuse sündmuste käigu. Seda, et usku ei vahetatud maa saamise pärast ega lihtsma elu eesmärgil, oli näha mitmetest asjadest: kroonumõisa 4–5 tiinuseid maatükke võis talupoeg osta vaatamata usule. Õigeusuks pöördjatele oli kohustuslik poolaastane katseaeag enne salvimist, millega kaasnes mõisniku ja pastori pilkamine – mõnitamine. Sageli kitsendab mõisnik õigeusuliste talupoegade maaostmisõigust. Luteri kirik keeldus usuvahejate uinunuid matmast, õigeusulistel lastel keelati õppida luteriusu koolis jne. Kitsendusi ja raskusi oli väga palju, millele vaatamata kõigele siirdus õigeusuks ligi 70% Muhumaa rahvast.

Kolmandaks võttis sõna Irma Järvesalu, kes meenutas kuulsa õigeusulisi muulasi: Hellamaalt pärät peapiiskop Herman Aav, ülempreester praost Vassili Ristkok, kes kütüditati ja suri vangilaagris oma usu ja ameti pärast. Tundud vaimulikud, köstrid, kirikutegelased, teadlased, kirjamched, tublid ühiskonna tegelased ja lihtsad muulased, kes on hingejou ja väga saanud õigeusukirikult.

Neljanda ettekanne tegi Rinsi külast pärät Juta Peegel, kes rääkis Rinsi küla ajaloost. Mahlakas ja mõnus ettekanne koos haruldaste piltidega avasid selle muistse pühakoja mineviku ja oleviku.

Viimase ettekanne oli Kadri Tüürilt, kes töi näiteid Muu kirjanike ning luuletajate õigeusuks ja kirikut kajastavatest teostest. Raissa Kõvamees, kelle teoseid läbivid usulised teemad, Juhan Smuul, kes oma loomingu ja tegelaste juures kasutas värvikalt õigeusuga seonduvat. Kõigest on näha, et õigeusul on Muhumaal tugev alus ja möju igapäevaelule.

Aituma Muu Muuseumi korraldatud päeva eest ja loodame, et järgmistel aastapäevadel on jälle põhjust kokku tulla.

Soome preestrite talvepäevade seminar Vaasas

Samuti teavitasime soome vaimulikke meie selle aasta plaanis olevatest kirjastusprojektidest.

Ürituse soomepoolne korraldaja oli preestrite liidu esimees isa Heikki Huttunen, kes on ühtlasi ka meie Püha Platoni seminar kirikuloo õppejõud.

Nii naasime põjhanaabrite juurest koos isa Heikki ja professor Calivasega, kelle mõtteid ortodoksiast oli au kuulata ka meie seminaristidel.

Eriline rõõm oli muidugi kuulda, et meie kirikupead toodi eeskujuks ning just selles osas, kuidas kasinate vahenditega oma karja väiksematele liikmetele heldeid, südamlikke ja harivaid kinke teha. Silmas peeti mõödunudaastaseid jõulukinke - Kristuse sündimise pühakuju puslet ja värviraamatut.

Karmidele põhjamaisetele ilmastikuoludele vaatamata andis üritus kohalkäinutele kargeid ja selgeid mõtteid.

Indrek Sarapuu
EAÖK kirjastustegelapse juht

Soome preestrite liidu talvepäevade tänavuastaseks peateemaks oli liturgia. Seepärast oli külalisestienjaks palutud kauaaegne Bostonis asuva õigeususeminari Holy Cross rektor ja liturgikaprofessor Alkiadis Calivas, kelle loengutest kahepäevane seminar ka koosnes. Professor valgustas kokkutulnuid värskematest uuringutest liturgika vallas Ameerika mandril ning esitas ka ise huvitavaid ja uuiseid teese, eriti Basilius Suure ja Johannes Kuldsuu liturgia ajaloolisel kõrvutamisel. Samuti oli huvitav kuulata analüüs teise päeva hommikul toimunud liturgia läbiviimise kohta. On ju eestikeelne liturgia traditsiooniliselt sarnane soomekeelsega.

Ürituse esimesel päeval, avanes ka allakirjutanul võimalus tutvustada meie kirku väljaannete prae gust seisu ning arenguid.

preester Andreas Pöld

PATRIARH BARTHOLOMEOS KÜLASTAS USA ORKAANIRÄSITUD NEW ORLEANSI

NEW YORK, 09. jaanuar, ENI □ Oikumeeniline patriarh Bartholomeos I külastas orkaanidest räisitud New Orleansi USA-s, teatades, et linn ehitub taas üles ning hakkab taaskord õitsele.

Patriarh ütles 7. jaanuaril New Orleansi Püha Kolmainu katedraali külastades: "Kahjustused renoveeritakse uesti. Elu hakkab taas õitsema." Patriarh oleks pidanud New Orleansi külastama enne seda kui orkaan Katrina purustas mullu augustis enamuse linnast.

Bartholomeos I ütles oikumeenilisel palvusel, et "teie valu oli ja on ka meie valu. Seda tundis kogu inimkond." Tseremoonial viibisid ka Louisiana osariigi kuberneri Kathleen Blanco ning New Orleansi linnapea Ray Nagin.

Tema Pühadus, patriarh Bartholomeos I külastas USA-d 4-8 jaanuarini, mil ta kõnele ka lootusest, et Rooma paavst Benedictus XVI külastab teda Konstantinoopolis 2006. aastal.

Oma visiidi kestel külastas Bartholomeos I ka orkaani poolt purustatud New Orleansi linnaosi.

Bologna Ülikool promoveeris Bartholomeos I audoktoriks

ROOMA, 20. november 2005, ANA –Bologna Ülikoolpromoveeris Ravenna San Vitale kirikus audoktoriks Oikumeenilise patriarhi Bartholomeos I tänu tema tundlikkusele, mida ta on väljendanud võitluses keskkonna kaitsmisel.

Tema Pühadus, Oikumeeniline patriarh Bartholomeos I pidas promoveerimisel ettekanne teemal "Keskond ja selle kaitse."

Patriarh ütles oma ettekandes, et on inimesi kes tahavad elada teiste kulul. "Tänapäeval, kus areng on muutnud maailma rahvusvaheliseks ühenduseks, on heitmete laialipaiskamine – mida Rooma õigus keelas teha - mitte ainuüksi naabrite elu häirimine, vaid kõikide inimeste elukeskkonna kahjustamine," sõnas patriarh.

Bartholomeos I lisas, et nendes tingimustes juhatab teadus meid aktsepteerima

kritslikku tödemust: inimkond on tulevikus ühtne. "Enamgi veel, eneseteadvus on ainuke, millega inimene suudab saastamise vastu astuda ja see on, mille suunas Oikumeeniline Patriarhaat töötab.

Patriarhi sõnusti püüab patriarhaat veenda üksikisikuid ja valitsusi kasutama keskkonnakaitses moraalseid argumente. Patriarhaat tahab veenda inimesi, et Jumal andis neile ülesande teha tööd ning kaitsta Maad, kuna Jumal lõi loodus tasakaalu.

Serbia patriarh Pavle sattus haiglasse

BELGRAD, 09. detsember 2005, Ecclesia – Tema Õndsus Serbia patriarh Pavle sattus Belgia sõjaväemeditsiiniakadeemia haiglasse kui oli kukkudes vigastanud oma paremat puusa.

Akadeemia arstide kollegiumi teatel viidi patriarh Pavle 8. detsembril akadeemia haiglasse pärast parema puusa vigastust, mis tekkis kukkumise töttu 6. detsembril oma kantseleis, teatas piiskop Lavrentije agentuurile Beta.

Arstide hinnangul ei vaja parema puusaluu mõra klinilise diagnoosi alusel opereerimist. Patriarhi üldine seisund oli hea ning tema taastumine samuti.

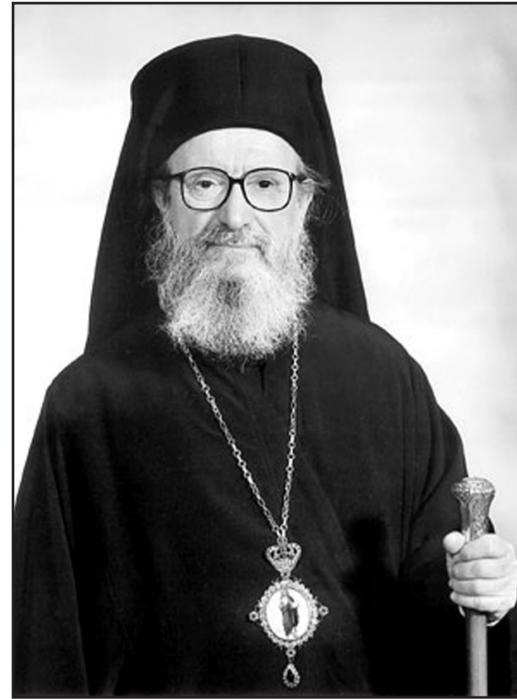
Serbia Õigeusu Kiriku piiskopid palusid pärast patriarh Pavle külastamist tema eest kirikutes ja kloostrites palvetada, öeldes: "Meie patriarh on meie eest palvetanud igal päeval, andku Issand talle nppd kiiret paranemist, et saaksim tagasi tema ülemhingekarjasliku juhatuse."

Gruusia patriarh Ilia II tähistas troonimispäeva

THBILISI, 26. detsember 2005, Gruusia patriarhaadi uudised □ Gruusia patriarh ja katolikoss Ilia II tähistas mullu 25. detsembril jumaliku liturgiaga oma 28 troonimise aastapäeva.

Teenistusest võtsid osa Gruusia Õigeusu Kiriku Püha Sinodi liikmed ning kiriku vaimulikud. Troonimispäeva puhul avas patriarh Ilia II patriarhliku teadus-, kultuuri- ja teoloogiafondi keskuse.

Keskuse avamise juures viibis ka Gruusia peaminister Zurab Nogadeli ning Gruusia parlamenti spiiker Nino Burjanadze.

AMEERIKA PEAPIISKOP DEMETRIOS

AMEERIKA PEAPIISKOP DEMETRIOS TEGI AJALOOLISE VIISIDI KÜPROSELE

NIKOSIA, 25. Goarch, - Tema Eminenets, Ameerika kreeka õogeusu peapiiskop Demetrios tegi ajaloolise kuupäevase visiidi Küprose Kirikusse, mille käigus kohtus Küprose kirikupea kohusetäitja Pafose metropoliidi Chrisostomose ja Küprose presidendi Tassos Papadoupolosega.

Peapiiskop Demetrios saabus Küprosele president Papadoupolose kutsel ning külastas ka Küprose Kiriku Püha Sinodit. Ameerika peapiiskopi visiit oli ajalooline seetõttu, et see oli esimene Ameerika kreeka õigeusklike kirikupea visiit Küprose üldse.

Peapiiskop Demetrio vöttis lennujaamas vastu Küprose haridus- ja kultuuriminister Pefkios Georgiades, kes tänas peapiiskoppi presidendi nimel tema varasema ning jätkuva toetuse eest Küprosele ja selle rahvale.

Ka tervitas peapiiskop Demetriost Pafose metropoliit Chrysostomos, kes väljendas Küproserahvatänau Oikumeenilisele Patriarhaadile nende teenete eest Küprose rahva heaks.

Peapiiskop Demetrios ütles oma tervituses, et see visiit ei ole lihtsalt visiit vaid ka palverännak maa ja rahva juurde, kes läbi oma eksistentsi on seisnud püstpäi ning säilitanud oma väärlikuse hoolimata paljudest raskustest ning hirmutavatest asjaoludest.

Kreeka Kirik avaldas protesti Armeenia monumentide rüüstamise vastu

ATEENA, 26. jaanuar, Ecclesia – Kreeka Õigeusu Kiriku Püha Sinod avaldas protesti Armeenia kristlikul kalmistul toimepandud rüüstamise vastu, kus Aserbaidžaani sõdurid hävitased Aserbaidžaani territooriumile jääval Armeenia kristlikul kalmistularheoloogilise tähtusega muinsusi.

Kreeka kiriku Püha Sinod kirjutas oma avalduses, et kahjuks oli maailma suurte poliitiliste jõudude ning rahvusvaheliste

organisatsioonide reaktsioon sellele kahetsusväärsele sündmusele samal ajal ükskõikne kui ebaefektiivne.

Kreekas asuv Armeenia Rahvuskogu teatel hävitased ligi 200 Aserbaidžaani sõjaväelastalates 1921. aastast Aserbaidžaanile kuuluval Tzoufla kalmistul arheologilisi muistisi, millest osa olid pärít 15. sajandist.

Püha Sinodi avalduses öeldi, et Armeenia kogukonna sõnul on neid muistisi hävitatud kümneid aastaid, kaotamaks kõik märgid armeenlaste kohalolust selles regioonis. Rahvusvahelise surve tõttu lakkas viis aastat tagasi hävitustöö.

Püha Sinodi avalduse kohaselt ei ela selles piirkonnas enam armeenlasti ja seetõttu on Aserbaidžaan alustanud armeenlaste monumentide lõplikku hävitamist.

Kreeka kirik annab moslemitele maad mošee ja kalmistu ehituseks

ATEENA, 19. detsember 2005, Ecclesia – Kreeka Õigeusu Kiriku Püha Sinod võttis vastu otsuse, milles teatas, et toetab moslemite taotlust Lääne-Ateenas mošee ja kalmistu ehitamiseks.

Püha Sinodi otsuse kohaselt saab Ateena moslemikogukond maad Skistoses Lääne-Ateenas eesmärgiga rajada moslemite kalmistu.

Kreeka kiriku infokeskuse Ecclesia teatel tegi Püha Sinod otsuse respektist Ateena moslemite vastu, kuna kirik õpetab väljendama oma armastust ning aitama kõiki Jumala loodud inimesi ilma vahet tegemata.

Kreeka kirik on pärvi ka mošee ehitamisega Ateenasse. Ainsad ametlikud moslemikalmistud ning mošeed paiknevad Põhja-Kreekas Traakia regioonis. Ateenasse ehitatav mošee hakkab kerkima Ida-Ateena Paenia rajooni.

Paavst palus Kreeka peapiiskoppi Rooma, et paluda lepitust

VATIKAN, 21. november 2005, Media Ecclesiastica – Rooma paavst Benedictus XVI kutsus Kreeka Õigeusu Kiriku peapiiskopi Christodoulose Vatikanile, tugevdamaks sidemeid Kreeka Õigeusu Kiriku ja Roomakatoliku Kiriku vahel.

Paavst esitas kutse peapiiskop Christodoulole 16. novembril, kui katoliku ja õigeusu piiskopid esitlesid Ateenas Bütsantsi muuseumis Vatikan raamatukogus olnud manuskipti.

Kardinal Jean-Louis Taurani üle antud kutses meenutas paavst eelmise paavsti Johannes Paulus II ajaloolist visiiti 2001. aastal Ateenasse. Paavsti sõnusti on tal rõõm võõrustada peapiiskop Christodoulust Vatikanis, märkimaks ühiselt uuele tasemele jõudmist lepituse ning koostöö teel.

toimetanud
preetser Sakarias Leppik

JEEUSPALVE

Jeesuse palve on lause: "Issand Jeesus Kristus, Jumala Poeg, heida armu minu, patuse, peale". Meie Kirikus on munkasid, kes palvetavad kogu päeva ainult seda palvet. Inimese süda kordab seda lakkamatult, isegi magades. Me võtame Jeesuse enda sisse, teeme Ta enese omaks ja seepärast asub Ta elama meie südamesse.

Jeesuse palve on samas ka appikutse: "Issand Jeesus Kristus, heida armu minu peale," seega võimalus olla alandlik. Jeesuse nimi palvehüüdes annab palvele selle täieliku tähenduse. Omal kombel on selles kokku võetud kogu ristiusk, sest inimese südamest saab Jeesuse Nime vastuvõtja ja jumaliku energia edasiandja.

Õigeusu teoloogias tehakse vahet "olemusel" ja "energial". Jumal on oma olemuselt ligipääsmatu, sest inimene ei saa väljuda inimeseksolemise piiridest. Inimene on loodud olend, ta ei ole Looja. Inimlik olemus ei ole jumalik olemus. Sellel tasandil on Jumal ligipääsmatu. Samas ilmutab Jumal oma kohalolekut maailmas ning seda Jumala kohalolekut maailmas nimetatakse õigeusu kirikus Jumala energiaks ning sellel tasandil on võimalik Jumalast osa saada. Sellel tasandil osaleb inimene Jumala ilmutuses maailmas ja siit saab alguse dünaamiline kohtumine Jumala ja inimese vahel, mis pöhineb mõlemapoolsel osalemise ja osadusesoovil.

Jeesuse palves kristalliseerub kõik ümber Jeesuse Nime, mis kajab lakkamatult vastu inimhinge sügavuses katkematus osaduses Temaga, kes oma Nimes on kohal inimese südames. See viib välja rahunemisele ja sisemisele rahule.

Sellest lühikesest palvehüüust on saanud kristlikus Idakirikus omaette palvetüüp:

"Olgu Jeesuse nimi ühetesulanud teie hingamisega ja kogu teie eluga..."

Jeesuse palves, mis tegelikult on evangeeliumi tõlneri palve, on ülimas lihtsuses kõige olulisemas mõttes kokku võetud kogu piibel, kogu piiblisõnum. Jeesuse tunnistamine Issandaks, Pojaks Kolmainu Jumalas. Algus ja lõpp on siin kokku kogutud ühteainsasse sõnasse, Kristuse Nime "kohaloleku-salasuse" kandjasse. Seepärast peab see palve lakkamatult kõlama inimese hinge sügavuses. Kui see ülim teknika on saavutatud, pole mõttepingutust enam vaja, Jeesuse nimi voolab välja iseenesest, sellest saab lakkamatu palve, mis järgib hingamise rütmia, ta pulseerib inimese hingetõmmnetes isegi magades. "Ma uinusin, aga mu süda oli ärkvel" (Ül. 5,2).

Kahtlemata on ka tehnika vajalik, aga see ei ole kõige tähtsam. See ei ole eesmärk iseeneses. Eesmärk on vastu võtta Püha Vaimu ande läbi evangeelne elu. Ja palve on see sammas ja tugi, mille abil me saame neid Vaimu ande vastu võtta. Seal edasi palvetab igaüks seda palvet vastavalt oma võimetele ja armuannile, mille ta on saanud. Selline palvetamisviis asub kusagil häiale ja mõttega palvetamise, meditatiivse ja kontemplatiivse palvetamise vahepeal. Ja ehhki Jeesuse Nimi saab elule eluasemeks, ei maksa arvata, et Nime palvetamine on otsetee, mis vabastab askeetlikust puhamisest ja teistest pingutustest. Jeesuse Nimi iseenesest on askeesi tööriist, filter, millest võivad läbi pääseda ainult need mõtted, sõnad ja teod, mis on vastavuses elava tegelikkusega, mida see Nimi sümboliseerib.

Ainult seeläbi leiab igasugune palveelu õigustuse ja viib lõpuks sihile.

ISSAND JEEUS KRISTUS, JUMALA POEG, HEIDA ARMU MINU, PATUSE, PEALE"

VASTUS NOORELE MEHELE JEEUSPALVE KOHTA

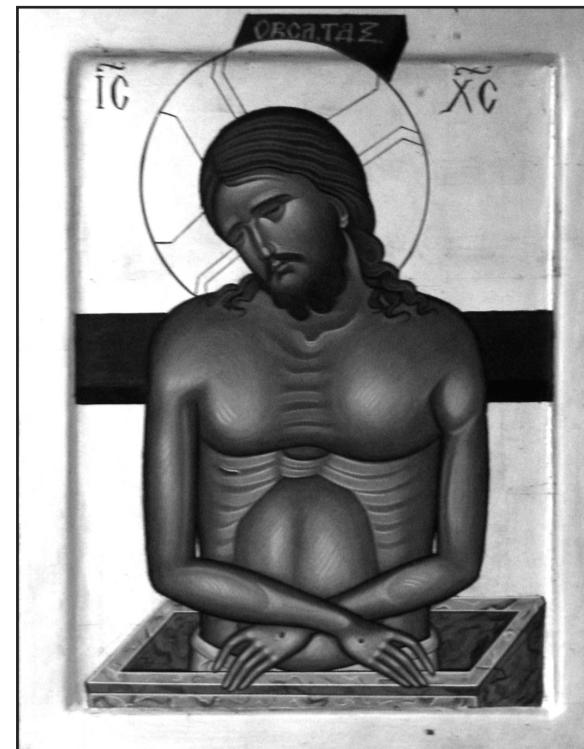
Katkendid raamatust "Athose vanakese Joosepi kirjad ühele oma õpilastest".

Jeesuspalvet tuleb palvetada järgmiselt: sunni ennast ütlema seda lakkamatult oma hultega. Vahetpidamata. Alguses väga kiiresti, et mitte anda mõistusele võimalust kõrvale kalduda. Samas ole tähelepanelik sõnade suhtes: "Issand Jeesus Kristus, heida armu minu peale". Aja jooksul meel harjub ja hakkab neid sõnu kordama. See tunne on magus kui mesi. Sul tekib soov seda kogu aeg öeldja ja kui sa selle hooletusse jäätad, tunned ennast õnnetuna.

Kui meel sellega harjub ja sellest söönuks saab, saadab ta selle edasi südamesse. Sest tegelikult on meel see, mis annab hingele toitu. Kõik, mida meel näeb või kuuleb, nii hea kui halva, viib ta südamesse, inimese vaimujõu keskmesse, meeles tõelisele ajäärjele.

Palvetav Inimene hoiab oma meeles vaba kujutuspiltidest; olles tähelepanelik sõnade suhtes, mida ta lausub ja hoolet kandes, et hingamine oleks rahulik, seab ta meeles oma südamesse ja hoiab seda seal kinni, ühtelugu korrates: "Issand Jeesus Kristus, heida armu minu peale."

Alguses ütleb ta seda palvet neli või viis korda ja siis hingab. Seejärel,

kui mõistus on harjunud püsima südames, ütleb ta "Issand Jeesus Kristus" sisse hingates ja "heida armu minu peale" välja hingates. See kestab seni, kuni Arm võtab inimese oma varju alla ja hakkab tema hingess toimima; nüüd algab vaimulik kaemus.

Nii viisi ütleme seda palvet igal pool: istudes või seistes, lamades või hoopis kõndides. Mida ütleb apostel? "Palvetage lakkamatult, tänage iga asja eest." Aga palvetama ei pea üksnes lamades, tuleb võidelda, nii istudes kui seistes. Kas tunned end väsinuna? Tõuse püsti, sest uni ei tohi sinust võitu saada.

Kõike seda nimetatakse *praxiseks*. (Indrek, kui te tahate panna voorkeelse sona sinna, siis kirjutage, mis keelega on tegemist, aga miks ei voiks olla eesti keeles – praksis? -epp) Sa näitad oma kavatsusi Jumalale. Kõik sõltub Temast, Tema tahest. Tema on algus ja ots. Tema Arm on see, mis kõike teostab: see on liikumapanev jõud.

Aga milles seisneb armastus? Kuidas see toimib? Käskude armu läbi. Kui sa öösel tõused, et palvetada, kui sul on kahju haigest inimesest, kui oled armuline lese, vaeslapse ja vanainimese vastu, siis hakkab Jumal sind armastama. Ja sina hakkad omakorda Teda armastama. Aga Tema on see, Kes armastab esimesena ja Kes laotab laialti oma Armu. Ja meie vastame sellele niisamuti: "Sinu oma Sinu omast..."

Nii et kui sa tõepoolest otsid Teda selle palve vahendusel, siis ära tee selleta ainsatki hingetõmmet. Aga vaata ette: ära loo kujutuspilt. Jumal pole kuu ega värv, Ta on kujuteldamatu ja Talle saa läheneda mõistusega. Ta toimib meie teadvuses nagu kerge tuulehoog.

Alandlik meeeliigutus saabub siis, kui mõtled sellele, kui palju sa oled Jumalat kurvastanud; Teda, kes on nii hea, nii õrn, nii halastav, nii armuküllane, et oli nõus meie eest ristil kannatama. Mõtiskledes kõige selle üle, mida Issand on kannatanud, jõuad sinagi alandliku meeeliigutuseni.

Ja kui sa suudad korrrata seda palvet valjul häälje ja lakkamatult, siis harjud sellega kahe-kolme kuuga. Arm võtab sind oma varju alla ja kinnitab sind oma värskusega. Aga sa pead ütlema seda valjul häälje, katkematu. Ja kui meel sellest kinni haarab, saab su keel puhkust; ja kui meel väsib, võtab keel vahetuse üle. Alguses langeb kogu pingutus osaks keelele, et keel harjuks. Seejärel kordab meel seda vaevata kõik sinu ülejäänud eluaastad.

Mis minusse puutub, siis olen kindel, et sa kohtud palvega, ära kahtle selles. Koputa julgele jumaliku halastuse uksele, on võimatu, et Kristus sulle ei ava. Armasta Teda palju ja sa saad palju. Sulle antakse vastavalt sellele, kui suur on sinu armastus Tema vastu.

KIRI NOORELE MEHELE

Sinu innukus tegeleda oma hingega teeb mulle suurt rõõmu: mina omalt poolt tunnen põletavat soovi olla kasulik igale vennale, kes otsib päästet.

Niisiis, mu armas laps, kuula mind hästi. Siia maa peale sündinud inimese sihiks on kohata Jumalat. Ometi saab ta seda teha ainult siis, kui Jumal ise ta esimesena üles otsib. "Sest Temas me elame ja liigume...", aga kired muudavad pimedaks meie hingel silmad. Ja ikkagi, niipea kui meie Jumal, täis headust, puudutab meid oma pilguga, me ärkame ja asume ostima oma päästet. (...)

Seda palvet^{*} tuleb lugeda sisemiselt. Alguses ei ole mõistus sellega harjunud ja unustab seda teha. Palveta seda siis nii huulte kui ka meelega. Kui meelega saab "isu täis", muutub palve energiaks. Ma nimetan energiaks seda rõõmu ja juubeldust, mida me sisemiselt tunneme sedavõrd, et tahame palvet ikka ja jälle korrrata. Nii võtab meel palve vastu ja siis tuleb rõõm, millest ma sulle rääkisin, ja palvet loetakse enda sees lakkamatult ja pingutamata. Seda kutsutakse miele-energiaks, sest arm toimib inimese tahte kaasabita. Inimene sööb, kõnnib, magab, ärkab, oma sisimas üha hüüdes seda palvet, tehes seda rahus ja rõõmus.

Millal ja kui palju palvetada? Kuna sa elad maailmas ja sul pole puudust muredest, siis palveta, kui saad. Aga kanna hoolet, et sa palvet hooletusse ei jätkaks. Mis puudutab aga "vaimulikku kaemust" seal, kus sina oled, siis see on väga raske, nõudes täielikku vaikust ja üksindust.

Me eristame kolme vaimulikku seisundit ja sellele vastavalt kolme viisi, kuidas Arm hingess toimib. Esimest seisundit nimetatakse "puhastavaks", selles inimene puhastub. Sulle on antud kogeda seda "puhastavat armu", mis juhatab inimese mieleparandusele. Temast tuleneb sinu püülemine vaimulike asjade poole. Tema tegutseb sinus salaja ja miski ei kuulu sulle enesele. Ning kuna sa pingutad, siis saadab see arm sind mõned aastad. Aga sisemise palve harrastaja arenib edasi; ta saab ühe teistsuguse armu vormi, hoopis teistsuguse. Esimene, mida ma nimetasin "miele-energiaks", puhastab inimest ja lubab tal sisemiselt tunnetada liikumist, jumalikku energiat.

Teine kannab nimetust "valgustav": inimene saab selles teadmise valguse ja teda juhatatakse Jumala nägemise poole. Mitte "valgused", mitte kujutuspildid, mitte kujutised! Lihtsalt vaimuselgus, mõttepuhtus, mõistmise sügavus. See seisund saavutatakse ainult siis, kui inimene on sügavas vaikuses ja tal on vankumatu teejuht.

Ning lõpuks saabub kolmas seisund siis, kui inimest külastab arm, mida nimetatakse "täiuslikustgevaks". See on väga suur and, aga pole tarividust sulle sellest praegu rääkida. (...) Osta püha Makariuse ja püha Isaaki teosed ja loe neid: sellest tõuseb sulle suurt kasu. Kirjelda mulle kõiki muutusi, mis sinuga toimuvad ja ma vastan sulle aega viitmatu.

Praegu vastan ma kõikidele, kes mulle kirjutavad. Sel suvel käisid külalised Saksamaalt, et õppida Jeesuspalvet. Teised, täis indu, kirjutavad mulle Ameerikast. Kolmandad – ja neid on palju – võtavad minuga ühendust Pariisist. Miks siis meie siin, omal maal, nii laisad oleme? Kas siis paluda Kristuselt halastust, hüüdes Tema Nime, on sama raske kui maad kaevata?

Aga see ei ole veel kõik: lisaks valitseb Kurja pime sisendus, mis väidab, et need, kes seda palvet loevad, võivad sattuda eksimuse lõksu! Paraku on selline väide ise eksitus.

Inimene, kes soovib, proovib, ja palve vägi viib ta paradiisi tema enese sees: ta vabastatakse kirgedest ja temast saab uus inimene. Aga kui ta veel elaks körbes! Oh, sellisel juhul on palve hüved tema jaoks hä davajalikud.

1 * Möeldud on Jeesuspalvet: "Issand Jeesus Kristus, Jumala Poeg, heida armu minu, patuse, peale."

Vaga vanake Porfirios laste kasvatamisest

tölkinud Vaike Tammes

Laste kasvatamine algab eostamise hetkest

Laste kasvatamine algab eostamise hetkest. Loode kuuleb ja tunneb ema kõhus. Jah, ta kuuleb ema kõrvadega ja näeb ema silmadega, tajub ema liigutusi ja tunddeid, vaatamata sellele, et tema mõistus pole veel arenenud. Nii kui ema nägi pilvineb, tömbub pilve ka lapse oma. Ärritub ema, ärritub ka loode. Mida iganes ema tunneb: kurbust, valu, hirmu, muret, ükskõik mida, seda elab läbi ka loode. Ja kui ema ei taha loodet, kui ta ei armasta teda, siis too tunneb ka seda ja see tekitab talle hingehaavu, mis saadavad teda kogu elu. Otse vastupidi on aga ema pühade emotsioonidega. Tundes rõõmu, rahu ja armastust loote vastu, annab ta seda tollele salal viisil edasi, just nii, nagu see toimib ka juba sündinud laste puul.

Ema peab raseduse ajal palju palvetama ja loodet armastama. Silitama oma kõhtu, lugema psalme ja laulma tropareid – elama püha elu. Sellest on kasu ka talle endale ning laps saaks pühamaks ja omandaks algusest peale pühad eeldused kogu eluks. Näete, kui peen asi on naise jaoks lapse kandmine? Kui palju vastutust ja kui suur au!

See, mis aitab ja kujundab häid lapsi, on vanemate kodune elu

See, mis päästab ja kujundab häid lapsi, on vanemate kodune elu. Lapsevanemad peavad anduma Jumala armastusele, nad peavad pühastuma laste kõrval leebuse, kannatlikkuse ja armastusega, peavad iga päev andma lastele järje uesti kätte, andma neile uut tahet, entusiasmi ja armastust. Ja rõõm, mis nad sest saavad, pühadus, mis neid külstab, muudab armuanded lastes mitmekordseks. Laste halvas käitumises on üldjuhul süüdi nende vanemad. Neid lapsi ei aita ei nõuanded, korra nõudmine ega rangus. Kui vanemad ei pühastu ega püüagi selle poole, teeved nad elus suuri vigu ja annavad endast edasi selle halva, mis nende sees on. Kui vanemad ei ela püha elu, kui nad ei kõnele armastusega, siis vaevab saatan vanemaid laste vastuhakuga. Armastus, üksmeel ja vanemate hea vastastikune mõistmine on just see, mida lastel vaja. See on suur turvatunne ja kindlus.

Laste käitumisel on vanemate seisukorraga otsene seos. Kui lapsed on haavatud vanemate omavahelisest halvast käitumisest, kaotavad nad jõu ja tahte edasiminekuks. Nad ehitatakse halvasti üles ja nende hingekoda ähvardab iga hetk kokku kukkuda.

Ma toon teile paar näidet. Ükskord tuli minu juurde kaks tütarlast. Ühel neist oli olnud elus väga raskeid läbielamisi ja nad küsisid, miks see nii on. Ma ütlesin neile: "See on kodust, teie vanematest." Ja nõnda, kui ma ühte neist "nägin", ütlesin talle: "Sa oled selle oma emalt pärinud." "Aga meie vanemad," vastas tüdruk seepeale, "on nii täiuslikud inimesed! Nad on kristlased, käivad patutunnistusel ja armulaual. Võiks öelda, et me oleme usu sees üles kasvanud. Muidugi... kui just usk ise ses süüdi pole." Ma vastasin neile: "Ma ei usu sellest, mis te mulle ütlesite, midagi. Mina näen ainult üht: teie vanemad ei ela Kristuse rõõmus." Selle peale ütles teine tüdrukutest: "Kuule, Maria, vanakesel on õigus. Meie vanemad käivad küll vaimuliku isa juures, patutunnistusel ja armulaual..., kuid kas meil on kunagi majas rahu olnud? Isa on kogu aeg ema kallal õiendanud. Lakkamatult, kord selle pärast

et mõni ei söönud, kord selle pärast et teine ei tahtnud teistega kuskile kaasa minna. Ühesõnaga, vanakesel on õigus." Küsin talt: "Mis su isa nimi on?" Ta ütles mulle. "Mis su ema nimi on?" Ta vastas. "Tead, sul pole sisimas oma emaga asjad korras." Pange nüüd tähele! Sel hetkel, kui nad mulle ütlesid nime, nägin ma nende isa, nägin ta hinge. Ja hetkel, kui nad ütlesid mulle ema nime, nägin ma nende ema ja seda, kuidas tütar oma ema peale vaatas.

Ühel teisel päeval külastas mind üks ema koos tütre. Ta oli väga mures ja lausa vappus nutust. Ta tundis end väga õnnetuna. Küsin ta käest "Mis sul viga on?" "Ma olen oma suurema tütre pärast meeletehitel, sest ta ajas oma mehe kodust minema ja pettis meid paljude valedega." "Mis valedega?", küsisin. "Ta ajas oma mehe juba ammu kodust minema ja ei öelnud meile midagi. Küsisime talt telefonis: "Kuidas Steliosel läheb?". Ta vastas "Hästi. Ta läks hetkel ajalehte ostma". Iga kord leidis ta mingi vabanduse, nii et me midagi ei kahtlustaks. Nõnda kestis see kaks aastat. Ta hoidis seda meie eest varjul, et oli ta minema ajanud. Mõne päeva eest saime seda mehe enda käest teada, kui me teda juhuslikult kohtasime." Ütlesin siis talle: "Sina oled selles süüdi. Sina ja su mees. Aga rohkem oled sina." "Mina!?" Kes ma armastasin oma lapsi nii väga, et ma ei saanud köögist väljagi ja mul polnud isiklikku elu! Kes ma neid juhatasin Jumala ja Kiriku juurde ja neile head nõu andsin! Kuidas mina ses süüdi olen?" Pöördusin siis ta teise tütre poole, kes oli tal kaasas: "Mis sina ütled?" "Jah, ema, isakesel on õigus. Kunagi, mitte kunagi ei tundunud leib meile magus sinu ja isa vaheliste tüllide pärast, mis teil kogu elu on kestnud." "Näed nüüd, et mul on õigus? Teie olete selles süüdi. Teie haavasite oma lapsi. Nemad pole ses küll süüdi, kuid kannatavad selle tagajärgede all."

Üks või teine seisund laste hingest tekib nende vanemate pärast, jätkes sinna jälgje kogu eluks. Nende käitumine edaspidise elu jooksul ja suhted teiste inimestega on otsetes sõltuvuses lapsepõlve läbielamistest. Nad kasvavad suureks, kujunevad välja, kuid sisimas ei muutu.

Perekonnal lasub suur osa vastutusest inimese hingelise seisundi eest. Et lapsed vabaneks mitmesugustest sisemistest probleemidest, ei piisa nõuannetest, sundimisest, mõistlikkusest või ähvardustest. Sedasi asi pigem halveneb. Asi paraneb vanemate pühastumise läbi. Saage pühaks ja teil pole mingit probleemi oma lastega. Vanemate pühadus vabastab lapsed probleemidest. Lapsed tahavad oma lähedale pühi inimesi, tulvil armastustust. Kes neid ei hirmuta ega ei piirdu pelga õpetamisega, vaid kes annavad neile püha eeskuju ja palveid. Vanemad, palvetage vaikides ja üles, Kristuse poole, tõstetud kätega ning kallistage oma lapsi salajas. Kui nad pahandust teeved, kasutage mingeid kasvatuslikke meetmeid, kuid ärge sundige neid. Peamiselt palvetage.

Tihipeale vanemad, peamiselt ema, solvavad last pahanduse pärast, mis ta tegi ja riidelvad temaga liialt. Sel juhul ta haavub. Isagi kui sa temaga väliselt ei riidle, kuid riideled temaga ja vihastud enda sees või vaatad teda kurja pilguga, saab laps sellest aru. Ja küsib ema käest: "Ema, kas sa armastad mind?" "Jah, mu laps." Aga laps ei jääd seda uskuma. Ta on haavunud. Ema armastab teda, paitab teda pärast, kuid laps tömbab pea eemale. Ta ei võta silitusi vastu. Ta peab silitusi silmakirjalikkuseks, sest ta on haavunud.

Ülehoitolsemine jätab lapsed ebaküpseks

Veel üks asi, mis rikub lapsi, on ülehoitolsemine, liigne hoitlus, vanemate liigne kartus ja muretsemine. Kuulake ühte juhtumit: ema kaebas oma viieaastase lapse peale,

kes ei kuulanud sõna. Ma ütlesin talle: "See on sinu viga, " aga ta ei saanud sellest aru. Ühel päeval sõitsime selle ema autoga mere äärde jalutama. Laps oli ka kaasas. Poiss lasi emal käest lahti ja jooksis mere poole, seal oli muidugi üks liivaluide ja kohe selle taga laius meri. Ema sattus ärevusse ja oli valmis karjuma ning talle järgi jooksma, kui nägi last luite otsas käed laiali tasakaalu hoidmas. Ma rahustasin ema maha, öeldes, et keeraku selg lapse poole. Ise jälgisin neid vaikseid silmanurgast. Kui poiss oli kaotanud lootuse ema endast välja viia, teda hirmutada ja karjuma ajada, nagu tavaliselt, tuli ta vaikseid liivaluite otsast alla meie juurde. Nii lihtne see oli! Alles nüüd sai ema kogemuse õigest kasvatusviisist.

Üks teine ema kurtis oma ainukese poja üle, kes ei söönud igasugust toitu. Eriti jogurtit. Poiss oli umbes kolmeaastane ja vaivas oma ema iga päev. Ma ütlesin talle: "Tead, mis tee. Tee külmkapp toidust tühjaks ja pane sinna natuke jogurtit. Teie, vanemad, kannatate ka need paar päeva ära. Kui söögiaeg kätte jõuab, annad Peetrile jogurtit. Ta muidugi ei söö seda. Öhtul teed samamoodi ja järgmisel päeval ka. Selle aja peale tekib tal nälg ja ta proovib jogurtit. Ta hakkab jonnima ja nutma. Teie kannatate selle välja. Peale seda sööb ta jogurtit hea meelega." Nii sündiski ja jogurtist sai Peetri lemmiktoit.

See kõik ei ole sugugi raske. Kuid ometi ei saa paljud emad sellega hakkama ja kasvatavad oma lapsi väga halvasti. Emad, kes pidevalt istuvad oma lastel kukil ja sunnivad neid, ühesõnaga, hoolitsevad nende eest liigset, on oma töös läbi kukkunud. Lastel peab laskma oma hea käekäigu pärast ise huvi tunda, siis kannab vanemate töö vilja. Kui ema Neil pidevalt järel käib, hakkavad lapsed vastu. Nad muutuvad laisaks ja mugavaks ning ega saa tavaliselt elus hakkama. Ülehoitolsemine kasvatab ebaküpseid lapsi.

Mõne päeva eest käis siin üks ema, kes oli meeletehitel oma poja pidevate ebaõnnestumiste pärast ülikooli sisseastumiseksamitel. Too oli olnud eeskujulik õpine nii algkoolis, põhikoolis, kui ka keskkoolis. Edasi tulid aga ebaõnnestumised, lapsepoolne ükskõikus ja imelikud reaktsioonid. "See on sinu süü," ütlesin ma emale, "ja ise oled veel haritud inimene! Mida see laps olekski pidanud tegema? Sundus, sundus, sundus kõik need aastad! Vaata, et sa oled parim õpine, et sa meile häbi ei tee, et sa ühiskonnas tähtsaks inimeseks saad... Nüüd on tal mõõt täis ja ta ei taha üldse enam midagi. Jäta see sundimine ning üleliigne muretsemine ükskord järele ja sa näed, kuidas laps muutub tasakaalukaks. Kui sa ta vabaks lased, hakkab ta arenema."

Isa Porfirios on südinud 1906. aastal Evias, Kreekas. Kuna pere oli suur ja vaene, tuli tal juba 7-aastaselt tööle asuda, jäädes vaid ühe klassi haridusega. 12-aastaselt läks ta salaja Pihale Athose Mäele, soovides jälgendada püha Johannes Koopaelanikku, keda ta oli eriliselt armastama hakanud. 14-aastaselt tehti ta mungaks ja 2 aastat hiljem omandas Suure Skeema. Veidi hiljem kinkis Jumal talle läbinägemise võime. 19-aastaselt jäti vanake tösiselt haigeks, nii et pidi jäädavalt lähkuma raskete elutingimistega Pühalt Mäelt. 20- aastaselt pühitseti ta preestrikseks. 1940. aastal, Teise maailmasõja eel, asus ta preestrina tööle Ateenas poliklínikuksse, kus töötas 33 aastat. Väitamata oma väga halvale tervisele ja pimedaksjäämisele, asutas ta siiski 1990. aastal kloostri, mille rajamisega ta oli aastaaid vaeva näinud. Rahvas armastab vanake Porfiriose tänu tema lihtsusel ja armastusväärsusele. Paljud inimesed käisid teda kuulamas eri paikades üle Kreeka ja ka välismaalt, rahvas pidas teda pühaks juba tema eluajal. Väimased eluaastad pühendasid ta oma üinumise ettevalmistamisele. Tema unistuseks oli surra Pühalt Mäel kloostris, kus ta oli mungaks saanud ja see unistus täitis tal 2. detsembril 1991.

*Был Свет истинный,
Который просвещает всякого человека,
приходящего в мир (Ин. 1, 9).*

Следует признать, что наш век — беспокойный и непостоянный. Человек пытается определить свое отношение к себе и к другим людям. Но вместо ясного, определенного и окончательного ответа он зачастую приходит в безмерное внутреннее смятение, поскольку его вводят в заблуждение как его собственные страсти, так и разные неверно воспринятые знания. Человек хотел бы верить, но его неверие не позволяет ему этого.

С этим внутренним противоречием напрямую соотносится вопрос «Верить во Христа? Зачем?». Никогда раньше люди так часто не задавались этим вопросом, как в наше время. Несомненно, у каждого есть свои причины, по которым он верит. Потому что пути, ведущие ко Христу, так же различны, как сами люди. Но при этом мы все должны понимать, что нам придется заново учиться останавливать на себе прямой и непосредственный взгляд Иисуса.

Блаженны чистые сердцем. Так Евангелие нам показывает, каким образом мы можем узреть Христа. Заповеди блаженства не предлагают нам счастья в человеческом понимании, но обещают радость в Царствии небесном, которое Господь уготовал нищим, кротким, чистым, поносимым и алчущим правды.

Так Евангелие дарует нам чувственное знание о Спасителе, личное и глубокое, потому что Он в известном смысле — противоположность сумме знаний, которое Евангелие может предложить нашему уму. Когда Иисус Христос говорит, он в действительности проявляет себя. И он говорит о себе: «Я есть путь и истина и жизнь. Я свет миру». Наше единение со Христом — тесное единение за счет того, что Божественное Воскресение происходит в нас самих. Без этого наши надежды были бы тщетными.

День Св. Платона

В новейшей истории нашей церкви день памяти священомученика Платона и иже с ним пострадавших — первое и, пожалуй, самое значительное событие в новом году. Это день утверждения нашей церкви. Это день, когда наш митрополит вручает высшие церковные награды — ордена Св. Платона. В этот же день архиепископ рукополагает и новое духовенство, приступающее к работе на виноградниках Господних.

В этом году — в день памяти епископа Платона — по традиции совершалось Всенощное Бдение в Церковном центре Св. Платона, которое возглавлял Высокопреосвященнейший митрополит Хельсинкский Амвросий. На следующий день — 14 января — митрополит Таллинский и Всех Эстонии Стефан и Хельсинкский митрополит Амвросий совершили Божественную Литургию в Таллинской Преображенской церкви. Им сослужило 12 иерархов. В торжестве принимали участия гости из Греции — из Элассонского Свято-Троицкого монастыря: архимандрит Никанор и архимандрит Василий, которые привезли с собой дары для Тартуского Успенского собора — иконы священномученика Николая Бежаницкого и Михаила Блейве.

Главным событием дня была, конечно, хиротония Михаила (Маргуса) Райссара, которого рукоположили в диакона церкви Архангела Михаила в Кяхри (Пыльвамаа). Маргус Райссар родился в Тарту в 1971 году. Закончил сельскохозяйственный техникум в Куремаа. Зарабатывает на хлеб частным

Но Евангелие не ограничивается лишь отношениями между Спасителем и миром. Оно позволяет нам проникнуть в другое измерение: в суть отношений между Небесным Отцом и Единородным сыном. Говоря самарянке о даре Божьем, Христос имеет в виду дар — Сына, который Отец приносит в дар людям, и дар, который несет в себе людям Сын Божий. «Как Отец знает Меня, так и Я знаю Отца; и жизнь Мою полагаю за овец». Бог есть Любовь и Жертва; настоящее познание Бога происходит в тот момент, когда мы понимаем, что Бог пожелал принести Сына в жертву.

В Иисусе Христе мы видим Отца, но мы видим и Духа Святого, который в свою очередь показывает нам Сына, чтобы мы могли придти к Отцу. Святой Дух истинно является зиждителем Церкви: Он позволяет нам соучаствовать в крестной смерти Христа и Воскресении.

«Придите ко Мне всетруждающиеся и обремененные, и Я успокою вас», — говорит Иисус Христос.

Гуманизм? Вовсе нет, если мы посмотрим, кто осмеливается так говорить. Это место в Св. Писании говорит нам обо всем. Это призыв ко страждущим в этом мире, ко всем тем, над кем тяготеет зло. Это зов Личности, Христа, потому что Он — единственное и настояще средство от всех человеческих тягот и лишений. Разве мог бы простой человек сказать такое? В конце концов, Христос — уголение, утверждение, освобождение и покой для каждого человека.

+ Стефан, митрополит Таллинский и Всех Эстонии

ОТ РЕДАКЦИИ

Радость поста

Вынесенное в заглавие сочетание слов не слишком привычно. Обычно пост воспринимается как время скорби. Но вместе с тем, пост сопровождается и тихой радостью, которая достигает высшей точки в Светлый праздник Воскресения Христова.

Радость эта происходит от осознания возможности с Божией помощью волевым усилием преодолеть свою немощную и греховную природу. И даже если не удается до конца преодолеть свою натуру, то по крайней мере, в посту делаются первые шаги в этом направлении.

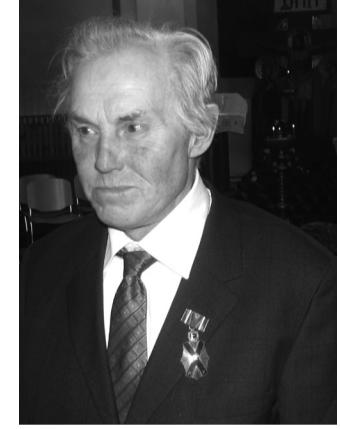
Гораздо важнее в посту наша вовлеченность в реальность Воскресения, которая становится ближе к нам тогда, когда мы сознательно провели пост и разделили страдания Христа. Из этого вырастает тихая радость поста, неуклонно движущаяся к торжеству Пасхальной ночи.

Скорбь поста ведет человеческую душу к Свету. Нас поддерживает Господь, который нас призвал, нас поддерживает наша воля, которая слита с Божественной волей. И таким образом у нас нет причин для боязни, страха и пассивности. Следует понимать, что пост не означает, прежде всего ограничения в пище. Пост — это определенное умонастроение. И к такому умонастроению следует стремиться. Задыхаясь, утирая пот, молясь, следовать за Сыном Божиим его путем. И тогда придет радость.

Иерей Захария Леппик

Митрополит Хельсинкский
Амвросий

Олев Ілуун

Орден Св. Платона

В 1922 году Собор ЭАПЦ принял решение увековечить память епископа Платона. 5 мая 1924 года Синод ЭАПЦ выработал статут ордена Св. Платона, который был дополнен в 1928 году. Право вручения ордена принадлежит митрополиту. Орден имеет три степени. Этот орден вручали и в эмиграции, и после восстановления автономии в 1993 году, как правило, ежегодно — в день памяти св. Платона, и им награждают как духовенство, так и мирян. Одним из первых орден получил в 1925 году Константин Пятс.

Источник: "Eesti teenetemärgid".)
Ханнес Вальтер

предпринимательством. На протяжении многих лет Маргус Райссар служил чтецом в приходах отца Виктора Иваска в Пыльвамаа и Кихну. В этом году ордена Св. Платона III степени был вручен Высокопреосвященнейшему митрополиту Хельсинкскому Амвросию за помощь в восстановлении и поддержку Эстонской Церкви и старосте прихода Сретенского храма Метскула (Сааремаа) Олеву Ілууну за долгую и бескорыстную работу по восстановлению церкви и прихода. 14 января звания протоиерея удостоился секретарь нашего митрополита и настоятель Таллинской церкви Симеона и Анны, переводчик и редактор многочисленных литургических текстов нашей церкви, преподавателей Свято-Платоновской семинарии о. Маттиус Палли.

Вселенский патриарх Варфоломей посетил Новый Орлеан

НЬЮ-ЙОРК, 11 января, ENI / Благовест-инфо / Седмица.Ru — Вселенский патриарх Варфоломей I побывал с визитом в Новом Орлеане — городе, наиболее пострадавшем в прошлом году от разрушительного урагана «Катрина».

«Разрушенное будет восстановлено и жизнь в городе будет процветать, — заявил Патриарх 7 января, во время визита в православный кафедральный собор Святой Троицы в Новом Орлеане. — Ваша боль была и остается нашей болью. Эту боль чувствовало все человечество».

На экуменической молитвенной церемонии в православном соборе также присутствовал мэр Нового Орлеана Рей Нэгин и губернатор штата Луизиана Кэтлин Бланко.

По городу Патриарх Варфоломей путешествовал в сопровождении местного католического архиепископа Альфреда Хьюза, который показал православному иерарху наиболее пострадавшие от стихии районы города.

Греческая православная община Нового Орлеана считается старейшей в Америке. Визит Варфоломея I в этот город был запланирован еще до урагана «Катрина», разрушившего значительную часть Нового Орлеана в августе минувшего года.

Патриарх находился с визитом в США с 4 по 8 января. Во время своего пребывания в Америке, он еще раз высказал надежду, что Папа Римский Бенедикт XVI сможет в скором времени посетить с визитом Турцию.

Болонский университет присвоил звание почетного доктора Варфоломею I

РИМ, 20 ноября, ANA — Болонский университет присвоил звание почетного доктора Вселенскому Патриарху Варфоломею I в Церкви Св. Духа в Равенне за его деятельность в области охраны окружающей среды.

В ходе торжественной церемонии Его Святейшество Вселенский Патриарх Варфоломей I выступил с докладом, в котором указал на значимость морального аспекта в деле защиты окружающей среды.

По мнению Патриарха, в условиях мировой глобализации лишь самосознания личности поможет сохранить окружающую среду.

Наука и прогресс постепенно приводят людей к принятию простой христианской истины о единстве

всего человечества, и ответственности человечества и отдельных людей перед Богом за гармоничность этого мира и чистоту Земли.

День интронизации католикоса-патриарха всея Грузии Илии II

ТБИЛИСИ, 25 декабря, Новости Грузинского Патриархата—Грузинская Православная церковь отмечает День восшествия на престол католикоса-патриарха всея Грузии, архиепископа Мцхетского и Тбилисского, Святейшего и Блаженнейшего Илии Второго.

В честь этого праздника накануне вечером прошла торжественная церковная служба в Мцхетском кафедральном соборе двенадцати апостолов Христовых — Светицховели.

А 25 декабря состоялся праздничный молебен в новом кафедральном соборе Святой Троицы в Тбилиси. Здесь же прошла молитва во имя мира и благополучия в Грузии, отражающая надежды грузинского народа.

В эти дни исполнилось 28 лет с того дня, когда католикосом-патриархом всея Грузии стал Илия Второй.

За время патриаршего служения Илии Второго значительно возросло число епархий Грузинской Церкви, количество церквей и монастырей. 28 лет назад в Грузии было лишь 48 действующих храмов, ныне их около 800. Были совершены прославления новых святых, открыты духовные учебные заведения, в том числе Тбилисская и Гелатская духовные академии. В Тбилиси возведен самый большой храм Грузии — кафедральный собор Святой Троицы.

Глава Элладской Православной Церкви Америки Архиепископ Димитриос совершил исторический визит на Крит

НИКОСИА, 3 февраля, Вестник Кипра — На Кипре по приглашению Тасоса Пападопулоса с официальным визитом впервые побывал глава Элладской Православной Церкви Америки Архиепископ Димитриос.

Во время своего визита Архиепископ неоднократно общался с Президентом и встречался с представителями политических партий страны. Он посетил Архиепископа Хризостомоса, с которым последний раз виделся четыре года назад в Москве. Он также встретился с членами Священного Синода, с которыми обсудил насущные проблемы и перспективы православия, а также вопросы, связанные с Автокефальной Церковью.

Архиепископ Димитриос посетил памятные места, связанные с историей, религией и культурой острова. Глава Элладской Православной Церкви Америки сказал, что он просто потрясен от знакомства с островом, чей

народ, несмотря на невзгоды, выстоял и достоин жить в мире и свободе. Архиепископ заявил, что греческая диаспора США будет продолжать оказывать давление на Вашингтон в целях нахождения жизнеспособного решения кипрской проблемы.

Элладская Православная Церковь выступила с протестом против разрушения армянских памятников

АФИНЫ, 7 февраля, NEWSru.com — Архиепископ Афинский и всей Эллады Христодул и Священный Синод Элладской Православной Церкви выступили с протестом против разрушения армянских памятников в Нахичеванской провинции, с 1921 года входящей в границы Азербайджана.

«Разрушение священных мест и памятников составляет одну из самых черных страниц человеческой истории», — говорится в распространенном заявлении главы Элладской церкви.

Подобные действия «нарушают основные принципы толерантности и мирного сосуществования народов», поэтому Элладская церковь обратилась в ряд международных организаций с призывом «предпринять все усилия для того, чтобы армянские религиозные и исторические памятники в Цуфле были сохранены, восстановлены и пользовались уважением».

В официальном сообщении афинского Синода со ссылкой на базирующуюся в греческой столице Национальный совет армян и архиепископа Хорена Тограматзяна, религиозного лидера армянского меньшинства в Греции, сообщается, что недавно группа из двухсот азербайджанских солдат «разрушила с особенной жестокостью археологические сокровища, расположенные на армянском кладбище в Цуфле, провинция Нахичевань». История кладбища насчитывает уже пятнадцать столетий, говорится в сообщении, сообщает «Интерфакс-Религия».

Лидеры греческих армян утверждают, что разрушение этих монументов продолжается уже несколько десятилетий и направлено на «уничтожение всех свидетельств армянского присутствия в этой области». В последнее время азербайджанскими властями предпринимаются усилия, чтобы окончательно завершить эту работу; при этом они пользуются «полным отсутствием армян в данном регионе» после армяно-азербайджанского конфликта вокруг Нагорного Карабаха.

Священный Синод также обвиняет «мировые сверхдержавы и международные организации» в «вялости и неэффективности» при отстаивании человеческих прав «беззащитных народов».

Элладская Православная Церковь выделила мусульманам участок для строительства мечети и кладбища

АФИНЫ, 19 декабря, Ecclesia — Священный Синод Элладской Православной Церкви принял решение удовлетворить прошение мусульманской общины о строительстве в западном районе Афин мечети и кладбища.

Решением Священного синода мусульманская община Греции получит землю в западной районе Афин для строительства кладбища.

Посообщению пресс-центра Элладской Церкви Ecclesia, Священный Синод принял это решение из уважения к афинским мусульманам, поскольку церковь учит любить и помогать всем созданным Богом людям в независимости от их вероисповедания.

Элладская церковь согласна и со строительством мечети в Афинах. Все официальные мусульманские кладбища и мечети сосредоточены в Северной Греции. Новая мечеть будет воздвигнута в восточной части Афин.

Папа Римский пригласил Предстоятеля Элладской Православной Церкви в Ватикан

ВАТИКАН, 17 ноября, РИА «Новости» — Папа Римский Бенедикт XVI пригласил Предстоятеля Элладской Православной Церкви архиепископа Христодула посетить Ватикан.

Неофициальное приглашение было передано накануне в Византийском музее Афин главой Ватиканской библиотеки кардиналом Туроном, сообщают греческие СМИ.

В этом музее открылась выставка, посвященная уникальной византийской рукописи X века, так называемому «Менологию Василия Второго». Выставка была подготовлена при участии греческой церкви и Ватиканской библиотеки.

«Ваш визит поможет показать наше продвижение по пути согласия и сотрудничества», — говорится в оглашенном кардиналом письме папы к архиепископу.

Сам архиепископ Христодул уклонился от вопроса журналистов, примет ли он приглашение папы римского.

В прошлом году визит Предстоятеля Элладской Православной Церкви в Ватикан уже планировался, однако был отменен, поскольку большинство членов греческого Синода не поддержали подобного намерения.

Перед началом Великого поста

Наступает Великий пост. Семь недель святого поста, стоящие преддверием великого праздника во славу Христа Спасителя, по выражению святых учителей Церкви, — лествица, по которой христиане должны восходить к духовным совершенствам. Сумевший и успевший пройти твердой стопой по этой лествице способен принять в себя дары Святого Духа и созерцать величайшее таинство Христова Воскресения.

Каков же должен быть наш пост, чтобы он был угоден Богу и спасителен для нашей души? Над решением этого вопроса человеку нет необходимости мудрствовать. Необходимые качества поста указаны в нынешнем Евангелии.

Первое условие нашего говения и христианского поста — незлобие души. Человеку гордому, человеку немиролюбивому, строптивому не доступны утешения истинного поста. Когда душу нашу обуревают злые воспоминания и неблагожелательность, когда наше сердце беспокойно волнуется чувством гнева, мести и ненависти, то мы не постимся и не говеем. В этом состоянии человек, хотя бы уста его и повторяли слова молитв, а слух внимал церковным песнопениям, не замаливает свой грех, но усугубляет его. В этом состоянии человек — раб страсти. Истинный же пост возбуждает в душе чистейшие, благороднейшие чувства любви. Трезво и разумно проходит перед сознанием человека величость той цели, к какой он направил свою душу. Достижение этой цели обставлено величайшими качествами любви. На пути к этой цели желающему должным образом провести Великий пост нужно ни на минуту не забывать обязанности быть кротким. Кротость и уступчивость — это первые одеяния христианского поста. Умение сдержать гневный порыв, умение отдалить от себя зависть и соперничество, навык поступиться великолушно своими правами — это есть первое богоугодное начало поста христианского.

Продолжая идти в том же направлении, человек христианин во дни поста должен выработать себе еще ценное добродетельное качество — снисходительность. В забывчивости о своих личных недостатках мы часто являемся грозными и страшными к человеческим ошибкам и проступкам. Горьким словом, презрительным взглядом мы унижаем личность другого человека. Это есть тот грех, который губит любовь нашей души. Благо тому, кто во дни поста успеет сломать и сокрушить в себе этот грех и на его место водворит в душе благожелательность, дружескую услужливость и другие чистые и честные свойства Божественной любви. Таким образом, главное и первое условие поста — приобретение человеком любви к человеку. Любящая душа, озаренная светом благодати, украсится дарами Святого Духа.

Второе условие христианского поста изображено в следующих словах Самого Иисуса Христа: когда поститесь, не будьте унылы, как лицемеры, лицемеры помрачают свои лица, чтобы явиться перед людьми постыдившимися (Мф. 6, 16). Лицемеры соблюдают правила поста и говения только напоказ людям, а не для Бога постятся. Они хотят, чтобы другие их считали постниками, а не для того, чтобы постом расположить свою душу к добрым делам и угодить Богу. Лицемерный пост оскорбляет Бога, отвращает Его любящее и правосудное око от человека.

Истинный пост должен быть предпринимаем для Бога, то есть для того, чтобы возможными — душевными и телесными — подвигами очистить душу от грехов, расположить ее к добру. Очевидно, такая душевная деятельность труднее, нежели лицемерное телесное пощление. Здесь человек находится в ежеминутном соприкосновении с своей совестью. Совесть постоянно напоминает человеку о смирении, о сокрушении сердца. Она постоянно показывает нашему сознанию душу в ее неприменимых положениях. Когда большой человек видит осязательно язвы на своем теле, очевидно, в нем является глубокое горе. Он скроет эту язву и не будет ее выставлять напоказ, как услаждение своего самолюбия. Так и сознание духовного несовершенства есть первый шаг в стремлении его исправить.

Третье условие христианского поста, по учению Евангелия, это постоянное мысленное обращение человека к небесному счастью, приобретенному для нас Иисусом Христом. По наставлению святой Церкви мы должны постоянно молиться и думать о том, как бы получить

Небесное Царство. Нас крестили младенцами в купели затем, чтобы мы попали в это Царство. Нас подводили к чаще Христовой только за этим. Словом, молитва наша, и общественная и частная — одинаковая, есть просьба этого Царства.

Но чаще всего наша жизнь явно отрицает это стремление. У человека является в данном случае странное и непостижимое несогласие с самим собой. Это зависит от простой причины — от того, что многие из нас неясно, слабо и неопределенно представляют себе небесные блага и вообще душевные наслаждения. А между тем это представление небесного и чистого и составляет для человека истинное блаженство, истинный источник воды живой, про который беседовал Иисус Христос однажды с женой самарянской (Ин. 4). Мы, привыкшие вести расчеты только с настоящей своей действительностью, похожи на людей, которые утоляют жажду мутной и гнилой водой. Но это удовлетворение незаметно несет за собой ослабление и расстройство сил. Душа человеческая не может быть довольна настоящим, ограниченным, чувственным. Ей необходимо блаженство не на время, но навсегда. Когда мы истинно любим, нам хочется любить не на срок, но вечно, вечно — бесконечно. Временное обладание — это эгоизм, чувство, недостойное человека, и есть не что иное, как животное услаждение чувств.

Когда мы смотрим на небо, на полные текущие весенние воды, на прекрасный луг, на шумящий лес, то всегда в душе является не столько радости, сколько томления. Душа чего-то ищет, куда-то стремится, облекается в думы и воспоминания, скорбит и изнемогает. Мы слушаем вой бури, гром тучи, пение, музыку и испытываем то же самое — вместе и радость, и печаль. Мало ли примеров, что люди плачут от самого прекрасного, уладительного пения? Что же все это значит? Это значит, что бессмертный дух наш, прикованный к страстной плоти, заключенный в беспорядок, суету и безобразие, слышит тогда стройный голос своей отчизны, видит, хотя неясно, неописанную красоту небесного блаженства, вспоминает свой нетленный, вечный рай. Итак, самое лучшее и высшее наслаждение наших чувств есть явное указание на небесное наслаждение. Так нужно смотреть на все чувственные наслаждения; это суть подобия вечного блаженства и непрекращающей радости; они — прямые или косвенные напоминания о нем и призывание к нашему вожделенному отечеству. Пусть каждый из нас поставит за необходимость стремление к высшим духовным наслаждениям. В них, только в них и небо, и вечность, и рай, и самые люди как ангелы. Эти наслаждения чистые и святые; они успокоительно ведут человека посреди сени смертной: они вожделенное отечество нам подают, рая паки жителей нас сотворяя. Потому-то Спаситель в Евангелии, которое вы слышали, предупреждает: не ищите сокровищ на земле, ищите их в небе, ищите от неба указанным способом, ищите вечных благ, которых ни моль, ни ржа не истребляют, ни воры не крадут и не подкапывают под них (Мф. 6, 19).

Вот урок матери нашей Церкви в день прощения нашего с грехами и суетой. Не будем учениками рассеянными и ленивыми. Этот урок весьма важен для тех, кто хочет говеть и кто хочет поститься. Аминь.

Святая Церковь почти ввела нас в пречестные дни святой Четыредесятницы, «к очищению души и тела, к воздержанию страстей, к надежде воскресения».

Дни начинаются великие, и богослужение Церкви изменяет свой обычный характер.

В первую неделю поста Церковь устраивает обыкновенную светлую и боголепную торжественность своих обрядов, для того чтобы ощущительнее показать нам необходимость смиренномудренного покаяния в духовном сокрушении и в мысленной думе о потерянном рае, об утраченной каждым из нас сердечной невинности.

В первую седмицу Великого поста сладкогласные песнопения умолкают; взамен их чаще слышатся покаянные псалмы Давида и молитва святого Ефрема о том, чтобы Господь отнял от нас дух праздности, дух гордости и празднословия и дал нам дух чистоты, смиренномудрия, терпения и любви.

В древние времена в этот день собирались египетские пустынники для последней общей молитвы и, испросив

друг у друга прощения и благословения, расходились, по окончании вечерни, по пустыням и келиям для уединенных подвигов в продолжение святой Четыредесятницы. Монастырские ворота запирались до Вербного воскресенья, когда пустыножители возвращались в церковь, проведши, подобно Спасителю, сорок дней в пустыне — в посте и молитвах.

Всегда Церковь повелевает благоговейное стояние в храме, но преимущественно в наступающую неделю. Знайте, что она положительно запрещает во время богослужения в эту неделю всякие разговоры. Чтобы не развлекалось внимание, Церковь советует думать в это время о своих грехах, вспоминать про неминуемую для каждого смерть, вспоминать будущие радости для праведников и тяжелые муки для грешников.

Посещая богослужение первой недели, вникайте в особенность его. Чтения и песнопения направлены к тому, чтобы человек сознал свой грех и обратился к Богу.

В первые пять дней поста сообщается история человеческого грехопадения. Грешит же человек всегда невоздержанием. Невоздержные Адам и Ева не могли вкушать плодов древа жизни; невоздержным христианам не послужит на пользу причащение Тела и Крови Господа.

В первые пять дней поста услышим мы грозный голос пророка Исаии против лицемерных постов и суеверного раскаяния. Именем Бога говорит пророк: «Ненавидит душа Моя ваш пост и вашу праздность. Когда прострете руки ваши ко Мне, отвращу глаза Мои от вас; если умножите моление, не услышу вас, потому что руки ваши хищнические... Отымите лукавство от душ ваших, перестаньте лицемерить, научитесь делать добро, избавьте обидимого, приютите сироту, утешьте вдовицу».

Вот в чем заключается истинный пост. Постящиеся, братие, телесне, постимся и духовне. Разрешим всякий союз неправды... всякое списание неправедное раздерем: дадим алчущим хлеб, и нищия безкровны введем в дома...

И приступим Христу в покаянии вопиюще: Боже наш, помилуй нас.

И еще: Не соплетай на друга твоего зла. Не враждуй на человека туне... Господь гордым противится, смиренным дает благодать.

Но особенное умиление и благочестивую настроенность в душе возбуждает канон покаяния, читаемый на повечерии... Весь он есть не что иное, как разговор человека с своей душой, с своей совестью...

Итак, братия, по милости Божией, начнем пост. Но будем поститься не телесно только, а главным образом духовно... Очистим свой ум бесстрастием, сердце — чистотой и волю — неуклонным исполнением своих христианских и человеческих потребных обязанностей. Да послужит всем нам пост, о чём и молится Церковь, во освящение и просвещение, в крепость и здравие души и тела, в погребение лукавых помыслов, помышлений и предприятий. Аминь.

Протоиерей Валентин Амфитеатров. Великий Пост. Духовные поучения

ИИСУСОВА МОЛИТВА

Молитва Иисусова произносится так: «Господи Иисусе Христе, Сыне Божий, помилуй мя грешного». Есть монахи, которые творят одну лишь эту молитву на протяжении всей своей жизни. И в человеческом сердце Иисусова молитва может повторяться непрестанно днем и ночью. Посредством этой молитвы мы принимаем Господа Иисуса Христа внутрь себя, он становится нам близок и, наконец, поселяется в нашем сердце.

Иисусова молитва — вопль о спасении: «Господи Иисусе Христе, помилуй мя», и следовательно, обращает нас ко смирению. Призывание имени Иисуса Христа придает этой молитве особое значение. В ней заключена суть всей христианской веры, потому что человеческое сердце, принимая имя Иисуса, приобщается Божественной энергии.

В православном богословии различают термины «сущность» и «энергия». Бог по своей сущности недостижим, потому что человек не может выйти за границы своего бытия. Человек — тварное существо, он не Творец. А человеческая сущность — не есть Божественная сущность. На этом уровне Бог нам недоступен и непостижим. В то же время Бог проявляет свое присутствие в мире. И это присутствие Бога в мире православная церковь называет Божественной энергией: на этом же уровне возможно как бы получить часть Бога. Человек участвует в проявлении Бога в мире, и здесь происходит встреча между Богом и человеком, которая основывается на взаимном желании общения.

В Иисусовой молитве все сосредоточивается вокруг Иисусова имени, которое непрестанно отдается в глубине человеческой души. Так происходит непрерывное общение человека с Тем, чье имя присутствует в человеческом сердце. И таким образом достигается внутренний мир и покой.

В Иисусовой молитве, которая посуществует со мной молитвой мытаря, при кажущейся ее простоте сконцентрировано все библейское послание. Здесь и признание Иисуса Христа, Бога-Сына Господом, ипостасью Троицы. Здесь собраны начало и конец в одно единственное слово — Иисусово имя, несущее тайну присутствия Бога. Поэтому эта молитва должна непрестанно звучать в глубине человеческой души. Когда эта высшая техника достигнута, уж не нужно напряжения мысли, имя Иисуса Христа свободно течет, из этого получается непрестанная молитва, которая звучит в ритме дыхания, она пульсирует вместе с человеческим вздохом даже во сне. «Я сплю, а сердце мое бодрствует» (Песн. 5, 2).

Несомненно техника молитвы важна. Но это не самое главное. Это не цель. Цель — стяжать дары Духа Святого евангельскою жизнью. И молитва — столп и поддержка, с помощью которой мы можем принять эти дары. Каждый творит эту молитву, исходя из своих возможностей и дара любви, который он обрел.

Такой способ молитвы находится где-то между молитвами устной, умной и медитативной, созерцательной. При этом призывание Иисусова имени — не есть прямая дорога, освобождающая от аскетического делания и духовного напряжения. Призывание Иисусова имени само по себе орудие труда, инструмент аскезы, некий фильтр, через который могут просочиться только те мысли, слова и поступки, которые соответствуют той живой действительности, которое это имя воплощает.

Только такое молитвенное делание может привести к конечной цели.

«ГОСПОДИ ИИСУС ХРИСТЕ, СЫНЕ БОЖИЙ, ПОМИЛУЙ МЯ ГРЕШНАГО»

ПИСЬМА К МОНАШЕСТВУЮЩИМ И МИРЯНАМ

(Из книги старца Иосифа Афонского (прозванного также Исахастом) «Изложение монашеского опыта»)

1

...Делание умной молитвы — это понуждение себя говорить непрестанно молитву устами без перерыва. Вначале быстро, чтобы не успел ум образовать помысл рассеяния, внимая только словам: «Господи Иисусе Христе, помилуй мя». Когда это продлится достаточно долго, ум к этому привыкает и

сам это говорит. И услаждаешься, как будто мед у тебя в устах. И хочешь все время говорить это. И если оставляешь, очень огорчаясь.

Когда ум к этому привыкнет и насытится, хорошо этому научится, тогда посыпает это в сердце. Потому что ум — питатель души, и если он что-то доброе или злое узнает или услышит, работа его — опустить это в сердце, центр духовной и телесной силы человека, престол ума. Так вот, когда молящийся не дает своему уму ничего представлять, но внимает только словам молитвы, тогда он, дыша легко, с некоторым усилием и собственным своим хотением опускает его в сердце, и держит его внутри как бы в теснине, и равномерно говорит молитву: «Господи Иисусе Христе, помилуй мя».

Вначале он говорит несколько раз молитву и делает один вдох. Затем, когда ум привыкнет стоять внутри сердца, при каждом вдохе произносится одна молитва. «Господи Иисусе Христе» — вдох, «помилуй мя» — выдох. Так делается до тех пор, пока не осенит благодать и не начнет действовать внутри души; после этого — уже созерцание.

Итак, везде произносится молитва: и сидя, и в постели, и на ходу, и стоя. «Непрестанно молитесь, за все благодарите», — говорит Апостол. Речь не о том, однако, чтобы, только когда уляжешься, молиться. Нужна борьба: стоя, сидя. Когда устаешь, садишься, и опять встаешь, чтобы тебя не одолел сон.

Это называется деланием. Ты показываешь свое намерение Богу. Все же заключено в Нем, даст ли Он тебе это. Бог есть начало и конец. Благодать Его делает все. Она — движущая сила.

А чтобы появилась и стала действовать любовь, нужно хранить заповеди. Когда ты встаешь ночью и молишься, когда видишь больного и ему сострадаешь, видишь вдову и сирот, стариков и их милуюшь, тогда тебя любят Бог. И тогда и ты Его любишь. Он первый любит и изливает свою благодать. И мы, свое из своего, «Твоя от Твоих» отдаем.

Итак, если стремишься найти Его только через молитву, не делай ни вздоха без молитвы. Смотри только не принимай представлений. Ибо Бог безвиден, непредставим, бесцветен: Он сверхсовершенен.

Он не терпит рассуждений. Он действует, как легкое дуновение в нашем разуме.

Умиление приходит, когда думаешь, насколько ты огорчили Бога, Того, Который настолько добр, настолько сладок, настолько милостив, благ, весь полон любви, Который распался и пострадал ради нас. Размышление обо всем этом и особенно о страданиях Господних приносит умиление.

Итак, если сможешь говорить молитву вслух и непрестанно, то через два-три месяца к ней привыкнешь. И благодать будет осенять тебя и освежать. Только говори ее вслух, без перерыва, и когда ее примет ум, тогда ты отдохнешь от того, чтобы говорить ее языком. И опять — когда ее оставляет ум, начинает язык. Все усилие прилагается к языку, пока ты не привык вначале, потом все годы твоей жизни ум будет ее говорить без труда.

Я уверен, что ты обретешь молитву. Не сомневайся. Только стучи прямо в дверь Божией милости, и в любом случае Христос тебе откроет. Иначе быть не может. Возлюби Его много, чтобы ты получил много. По любви к Нему, большой или малой, и даяние — много или мало.

2

Я очень обрадовался твоей готовности принести пользу своей душе. И я жажду принести пользу каждому брату, который стремится спасти. Так вот, возлюбленный мой, дражайший брат, открой свой слух. Предназначение человека, поскольку он родился в эту жизнь, — найти Бога. Но он не может Его найти, если сначала его не найдет Бог. «Им мы живем и движемся», но наши страсти закрыли нам душевые глаза, и мы не видим. Когда, однако, повернет к нам Свои оченъки благой наш Бог, тогда, как ото сна, просыпаемся и начинаем искать нашего спасения <...>.

<Иисусова> молитва должна говориться внутренней речью. Но так как вначале ум к ней не привык, он забывает о ней. Поэтому ты говоришь ее когда устами, а когда умом.

И так делается до тех пор, пока ум ею не насытится и молитва станет действовать.

Действием называется то, что, когда говоришь молитву, чувствуешь в себе радость и веселье и хочешь непрерывно ее говорить. Так вот, когда примет ум молитву и станет она радостью, как я тебе пишу, тогда будет говориться в тебе непрестанно, без собственного твоего понуждения. Это называется чувством-действием, так как благодать действует помимо желания человека. Он ест, ходит, спит, просыпается, а внутри возглашает постоянно молитву и имеет мир, радость.

Теперь — о времени молитвы: так как ты в миру и у тебя есть разные хлопоты, совершаешь молитву, когда находишь время. Но понуждай себя постоянно, чтобы не расслабиться. А что касается «созерцания», о котором ты спрашиваешь, так это там трудно, ибо требуется совершенное безмолвие.

Духовное состояние разделяется на три чина, и соответственно действует благодать в человеке. Одно состояние называется очистительным, оно очищает человека. Та благодать, что сейчас у тебя, называется благодатью очистительной. Она побуждает человека к покаянию. Всякая готовность к духовному, которая у тебя есть, — все это принадлежит благодати. Твоего собственного нет ничего. Она тайно все совершает. Так вот, эта благодать, когда понуждаешь себя, остается с тобой определенные годы. И если человек преуспеет в умной молитве, он принимает другую благодать, весьма отличную от прежней.

Первая благодать, как мы сказали, называется чувством-действие, и она — очистительная, ибо молящийся почувствовал движение-действие божественное в себе.

Другая благодать называется просвещающей. Ею принимает человек свет ведения, возводится в созерцание Бога. Не свет, не представления, не образы, а озарение ума, чистота помыслов и глубина понятий. Чтобы это пришло, у молящегося должны быть совершенное безмолвие и непрелестный наставник.

И третье состояние — осенение благодатью, это после всего того, что было, — благодать совершенства, которая есть дар великий. Не пишу тебе сейчас об этом, потому как и нужды нет. Но если ты хочешь прочитать об этом, то я написал, при моей неграмотности, когда происходили эти действия, рукописную книжечку «Духовдвижная труба». Постарайся ее найти. Купи и святого Макария Египетского, авву Исаака — получишь большую пользу. И если встретишь какое изменение, напиши мне, и я тебе отвечу с большой готовностью.

Я теперь все пишу тем, кто спрашивает. В этом году приезжали из Германии только и только чтобы узнать об умной молитве. Из Америки мне пишут с такой охотой. В Париже столько тех, которые горячо просят. Мы здесь, у себя, почему нерадим? Или это землю копать — призывают непрестанно имя Христово, чтоб Он нас помиловал?

Наконец, распространено одно невежественное мнение от искусителя: если говорит кто-нибудь молитву, боится, как бы не впасть в прелест, хотя как раз это и есть прелест.

Кто хочет, пусть попробует. И после того, как действие молитвы продлится долгое время, сделается рай внутри него. Освободится он от страстей, станет другим человеком. Если же он еще и в пустыне, о!, о!.. Не пересказать благ молитвы!

Mõtisklusi paastust

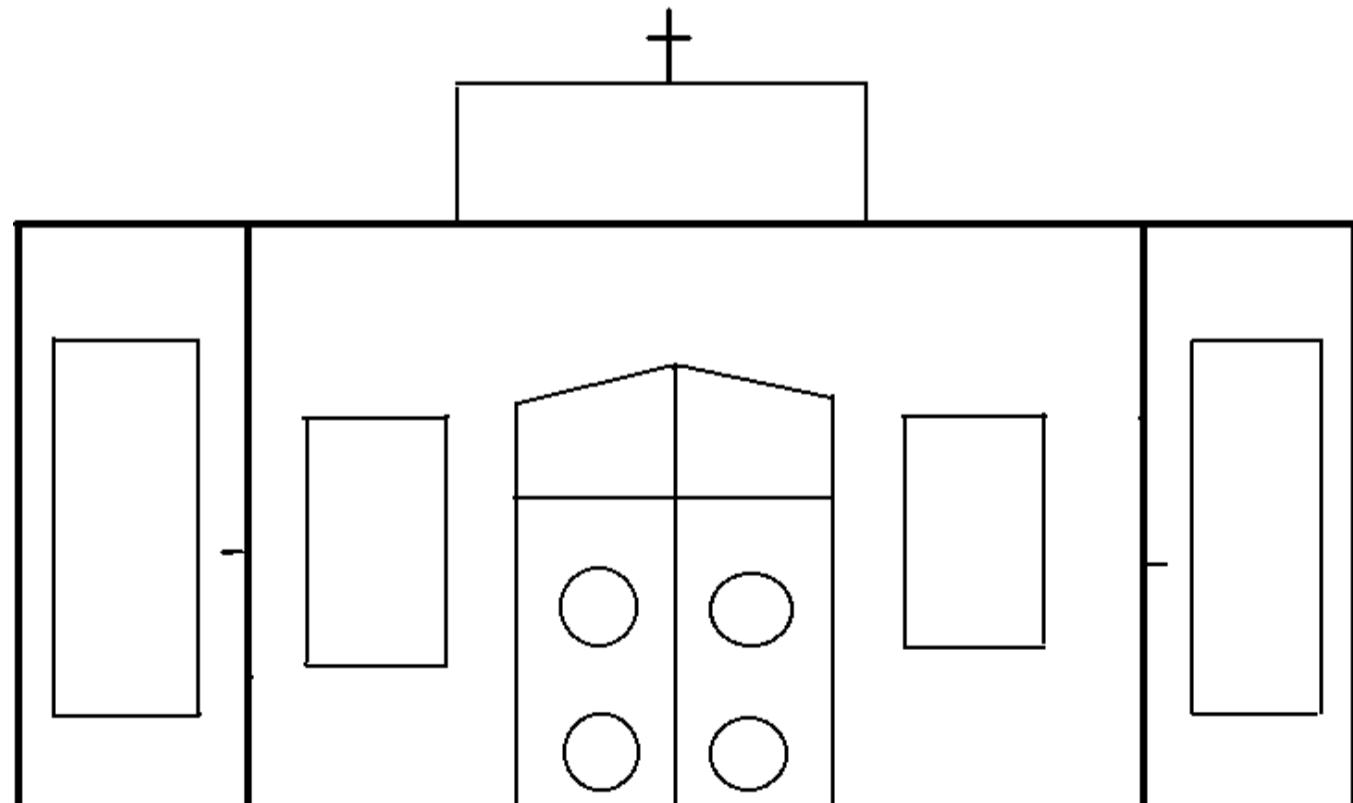
Peatselt on algamas eriline aeg meie kirikuaastas – suur paast, mis juhib meid kirikuaasta kõrghetke Ülestõusmispühani. Paast on üks vaimse võitluse vahendeid esmärgiga saavutada hingelisi väärtsusi ja ülenduda läbi alandumise. Kõik me teame, et pole olemas kristlikku elu ilma katsumust ja võitlusteta. Paast on seotud iga inimese isikliku usuvõitlusega. See tugevdab meie tahet ja elustab meis neid jõude, mis aitavad heitluses igavese päsemise nimel. Vanast Testamendist loeme, et esimene käsk, mille Jumal andis inimesele, oli käsk paastuda. Ja Jumal keelas inimest ja ütles: "Kõigist aia puudest sa võid küll süüa, aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!" Püha Johannes Kuldsuu ütleb selle kirjakoha kohta järgmist: "Jumal andis inimese algusest peale paastu kui armastava ema kätesse, et hoida ja hoolt kanda inimese päsemise eest." Kirikuisa Vassilius Suure sõnade kohaselt on "paast ühevanune inimsooga ning juba Paradiisis seaduseks antud". Uues Testamendis aga kõneldakse paastust kui inimesele hä davajalikust vaimsest ja päästvast uuenemise vahendist. Paast ei ole sugugi mõeldud toidusedeli mitmekesistamiseks, nagu tänapäeval mõnel pool ekslikult arvatakse. Paastu läbi täiustub ja paraneb inimeses kõik vaimne, kasvab ja areneb sisemine headus. Paast on relv, millega Jumal ise on meid relvastanud võitluses patu, ihade, halbade tegude ja rüvedate vaimude vastu. Siin on

meile eeskujeks Kristus, kes enne oma esimest vastandumist saatanaga paastus kõrbes nelikümmend päeva ja ööd. Niisiis on meilegi seaduseks pidada kurjale vastupanuks võimsaimaks relvaks paastu. Kirikuid, pühakud ja ülemhingekarjased on seda relvatulemusrikkalt kasutanud ja soovitavad seda meilegi. Kuid Kristus ei näidanud paastu vajalikkust mitte ainult oma eeskujuga, vaid ka oma sõnadega selgitas Ta selle jõudu, mis on kui päästev ja teovõimas ravim deemonite vastu. Kui

deemonitest vaevatud inimene toodi Tema õpilaste palge ette, ei suutnud viimased rüvedat vaimu ära ajada. Jeesus aga tegi seestunuterveks. Õpilased küsitsid Jeesuselt: "Õpetaja, kuidas ei saanud meie seda deemonit välja ajada?" Jeesus vastas neile: "See sugu ei saa paremaks muidu kui paastu ja palve läbi." Nii on Jeesuse sõnul paast meile teovõimsaks ravimiks ning ainulaadseks ja mitmekülgseks relvaks. Need, kes austasid paastu, võitsid kiusatused ning nende palved Jumala poole kandsid vilja. Keegi, kes viibib kõhuorjuses, ei või vähimalgi määral maisest ülenduda ega väärustada eneses Jumala pilti. Toob ju kõhuorjus endaga kaasa unisust, laiskust ja haigusi! Niisiis pole paast ainult toidust loobumine, vaid ka täitmatute soovide piiramine ja patust hoidumine. Rohkeda näited ajaloost töendavad, kuidas rikutud ja pahelistele inimestele said paastu läbi osaks suured muutused. Paastu kõrge eesmärk on piirata kirgesid, kurjust, viha, tagarääkimist, valetjasõnamurdlikkust. Issandannab meile ka teada, milliselviisil me peame paastuma. "Aga kui te paastute, siis ärge jääge kurvanäoliseks, nõnda nagu silmakirjatsejad, sest nad teeval oma palge näotumaks, et rahvas näeks neid paastumas." Niisiis, mitte nagu variserid, silmatorkaval ja silmakirjalikul viisil, vaid meie hingele kasulikul viisil; salajas, et paastumine ei oleks nähtavinimistele, vaid Isale, kes on kõikjal ja näeb ka kõige varjatumaid asju. Alustagem siis rõõmsalt ja otsustava meelega seda suure paastu aega, mitte unustades oma puudust kannatavaid vendi ja õdesid. Ütleb ju meie Issand: "Kes teist on aidanud minu vähimatki venda, seda tahan ka mina aidata."

Väike suure paastu viktoriini lastele

1. Suur Paast eelneb
  - a) Jõuludele
  - b) Ülestõusmispühadele
  - c) Nelipühale

2. Paastuajal ei ole soovitav süüa
  - a) piimatoite
  - b) puuvilju
  - c) liha

3. Jeesus paastus kõrbes
  - a) 40 päeva
  - b) 50 päeva
  - c) 100 päeva

4. Paast aitab meid
  - a) õppetöös
  - b) spordis
  - c) meie hingeelus

5. Milline sakrament kuulub sinu meelest paastu juurde?
  - a) ristimine
  - b) abielu
  - c) piht

Vastle oma kodukiriku ikonostaasi (kuju seisna) ja joonistat kirjutat pildile, millised ikoonid võiksid tühjades akendes paikneda?

Toimus esimene noorte spordi- ja palvelaager

Laager toimus 6-8 jaanuaril Kokku oli tulnud 20 spordilebelist noort, kelle võistluskire maandamse eest vastutasid Herik, Avo ja Tauri Tölp.

Elasime Aravete kooli-ja spordikompleksis, mille kõiki pakutavaid võimalusi ei suutnud me kasutadagi. Spordimängudest võiks välja tuua vägagi huvitavaks kujunenud korvpallivõistlus ning üllatusrohkeid võrkpallimänge, kus naha märjaksaamine polnud probleemiks...

Noorte ühtset vaimsust tugevdasid kindlasti ka täpsust ja vilumust nõudnud lauatennise turniirid, kus mängijapaaridele elasid hoogsasti kaasa oma mängukorda ootavad pealtvaatajad.

Uue kogemusena oli laagrisse sisse toodud distsipliin ja päevakorras kinnipidamine.

Hommikused võimlemised, mida juhatas Herik Tölp, panid oma köitvusega suurematelgi unekottidel vere käima. Väga

hubaseks kujunesid ka meie ühised palvused, millest kogu noortevägi röömuga osa võttis.

Laagri sisulise poole eest kandsid hoolet isa Aleksander ja isa Jüri, kes rääkisid nii palvest kui ka hinge ja vaimu ning keha tasakaalust ning selle tähtsusest meie elus. Loengutel kogutud teadmised kulusid marjaks ära matkamisel loodusesse, milles parimaid ootas auhinnana mõni maiuspala. Sportlike tegevuste vahel lõögastuti kooli saunas, pärast mida siirduti sööklinne, kus Leena ja Kristel Töldti maitsvad toidud noortel alati keele alla viisid ja kõhu röömsaks tegid.

Ma tänan kõiki, kes laagri korraldamisele kaasa aitasid ning sellest osa võtsid, eriti aga Herik Töldti, tänu kellele meil õnnestus laager nii huvitavas kohas läbi viia.

Ma siiralt loodan, et see laager paneb tulevikus aluse veel ühele tösisele laagri tavale, mille läbi tuleks meie kirikusse üha rohkem noori.

Tauri Tölp.

Noorte oma koduleht

Eero Tölp

Juba aastaid plaanis olnud Ōigeusu Noorte Liidu kodulehekülg on lõpuks jõudnud tegemisse. Umbes kolm aastat tagasi otsustas Noorte Liidu juhatus, et EAOK kodulehe kõrvale on vaja luua ka EÖNLi koduleht. Kuid esialgu ei leitud kedagi, kes asja veaks ja kokku paneks.

Koduleht iseenesest valmima ei hakanud. Aastad möödusid ning alles tänu meie värskenenud ja aktiivsemale juhatusele tõsteti uuesti koosoleku päevakorda punkt: kodulehekülg. Seekordse tõsisema suhtumise juures ongi asjad liikuma hakanud.

Kuid probleemideta ei suju ka teine katse. Nimelt ei saada kuidagi domeeni eonl.ee registreeritud. Asi on tegelikult natuke keerulisem. Seadusega on sätestatud,

et igal organisatsioonil võib olla ainult üks domeen, aastate eest regstreeris Ōigeusu Noorte Liit domeeni eaok.ee, kuid nüüd soovitakse lisaks domeeni eonl.ee-d. Et säilitada ka eelmine domeen, leidsime lahenduse – anda vana domeeni õigused üle EAOK Varahaldusele.

Tulevase Noorte Liidu kodulehe peaesmärk on olla koht, kust leiab hõlpsasti informatsiooni Noorte Liidu tegemiste ja olemiste kohta. Sinna on kavandatud ka meebleahutuslikke osi: foorum, lastenurk, galerii ja muud. Et informatsiooni edastamine oleks organiseeritud, on teadete lisamine foorumis ja artiklite kirjutamine lubatud vaid Ōigeusu Noorte Liidu liikmetele, kuid kindlasti saab teha ka erandeid. Kodulehekülg on planeeritud täisvariandis eestikeelsena, vaid organisatsiooni tutvustavad leheküljed on nii vene kui ka inglise keeles. Oma domeeni olemasolu võimaldab luua noorteliidi liikmetele meiliaadressi nimi@eonl.ee. Julgen lubada, et veebruari lõpuks peaks leht olema valmis ja kõigile avatud. Seni küllastage kiriku kodulehekülge aadressil www.eoc.ee

Koostöös Soome Kristliku Kultuuriliiduga ja Soome Instituudiga Eestistõmbsel aastal 12. Kirikukultuurifoorum. Selle raames osaleb meie kirik kultuuri- ja kunstiprogrammis toimuval kirikutekstiilikunsti seminaril näitusega ōigeusu

Noorte Liit kuulutab välja

T-särgi kavandivõistluse

Kavandeid teemadel

“Meie Kiriku noorte elu”

ootame 1.maiks 2006

adressil Linda 2, 90502 Haapsalu.

Võitjaks osutunud kavand früktilakse särgile. Kõigile ergutusauhinnad.

Täiendav teave

georgius@maria-magdaleena.ee

kirikutekstilist Eestis. Näitus on avatud 18. märtsist kuni 2. aprillini Tartus Jaani kirikus ja seminar toimub 24. märtsil Tartus Spordimuuseumis. Meie poolt osalevad näituse ette valmistamisel Sirje Säär, Inga Heamägi, Indrek Sarapuu ja Gennadi Baranov.

Täname kõiki lahkeid abilisi, eeskätt isa Ardalioni, kes lahkelt kirikuid ning kappe avas, et eksponeerida meie kiriku tekstiilipärandit. Ka metropoliit Stefanus ning isa Aleksander täiendavad tekstiilidega eksponaatide hulka.

1929. a analoi katted risheljöö tehnikas. Karikakatted roosade lilledega.

Jõõpre suurkannataja Gregorius.

Ootame veel lahkeid kaastöölisi Sirje mobla

Toimetus: preester Sakarias Leppik, Küljendus ja kujundus: Indrek Sarapuu

Tõlked vene keelde: Stepan Fraiman Tõlked prantsuse keelde: Tiina Niitvägi-Hellamaa

Kirjastuse tegevjuhi: Indrek Sarapuu telefon 66 00 783 indrek@eaok.ee

Keeletoimetaja: Epp Väli Aadress: Wismari 32, Tallinn 10136. metropoolia@eaok.ee

Interneti lehekülg:

www.orthodoxa.org (rahvusvaheline)

www.eoc.ee (eesti)